

ROZKOSZ (1717) sb f

Oba o jasne.

sg N rozkosz (241). ◇ G rozkoszy (236). ◇ D rozkoszy (43). ◇ A rozkosz (205). ◇ I rozkoszą (72). ◇ L rozkoszy (109). ◇ V rozkoszy (5). ◇ pl N rozkoszy (120). ◇ G rozkoszy (208), rozkosz (2) *GrabowSet* Xv, *KlonKr* B3v. ◇ D rozkoszam (25), rozkosz(o)m (4); -(o)m *SkarŻyw* (3); -am : -(o)m *BielKron* (1:1); ~-am (12), -ãm (12), -(a)m (1); -am *MurzNT*, *RejWiz*, *BibRadz*, *ModrzBaz*, *Goski*, *WujNT*, *PowodPr*; -ãm *OpecŻywPrzedm*, *RejPs*, *GliczKsiąż*, *LubPs*, *BielKron*, *Mącz* (2), *GórnRozm*, *ZawJeft*; -am : -ãm *RejAp* (1:2), *RejPos* (4:1). ◇ A rozkoszy (233). ◇ I rozkoszami (85); -ami (79), -(a)mi (6). ◇ L rozkoszach (128); -äch (88), -ach (31), -(a)ch (9); -äch *RejPs* (9), *RejRozpr* (3), *MurzHist*, *KromRozm III*, *BielKom*, *LubPs*, *RejWiz* (8), *RejZwierz* (2), *BielKron*, *KwiatKsiąż* (2), *RejAp* (19), *GórnDworz* (2), *RejPos* (17), *HistLan*, *RejZwierc* (9), *RejPosWstaw*, *PaprpPan*, *SkarJedn*; -ach *RejJóz* (3), *Mącz* (3), *GrzegŚm*, *HistRzym*, *ModrzBaz*, *KochPs*, *SkarŻyw* (2), *WisznTr*, *WerKaz*, *KochFrag*, *KołakCath*, *KołakSzczęśl*, *WujNT* (4), *SiebRozmyśl*, *SkarKaz* (3), *CzahTr*, *GosłCast*, *SkarKazSej*; -äch : -ach *OpecŻyw* (1:1), *KrowObr* (2:2), *Leop* (1:1), *BibRadz* (1:2). ◇ V rozkosze (1).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI* (dwa z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

Przyjemność, zwłaszcza cielesna; często: dobrobyt, wygody, brak trosk; także to, co sprawia przyjemność; rzecz przyjemna, miła dla zmysłów; *voluptas* *BartBydrg*, *Vulg*, *PolAnt*, *Mącz*, *Modrz*, *Calag*, *Calep*, *Cn*; *iucunditas* *Vulg*, *PolAnt*, *Calep*, *Cn*; *deliciae* *Vulg*, *Mącz*, *Cn*; *abundantia* *Miech*; *dulcedo* *HistAl*; *desiderium* *Mącz*; *delicamentum* *PolAnt*; *libentia* *Calep*; *delectatio* *Cn* (1717) :

a. *O ludziach* (1695) : Mnogięciem roskofz zãwodzi/ To miłuiã co im łzkodzi. *BierEz* Kv, Q2v; tamo nieczyfci ij roskofly milofnicy/ gorãzã łmolã łmierdzãzã fiarkã bẽdã pãlenij *OpecŻyw* 191v; *BartBydrg* 173; W roskofzach iako łie małz miec. *FalZioł* V 65v; *BielŻyw nlb* 6, s. 20, 39, 46, 137, 145; [*wiara Mahometowa*] nie tak ciẽżka iest iako krzefcianka ale łzeyfza/ roskofzy pełna *MiechGlab* 19; A zał nie wiesz, iż w sytości Bywa dosyć mierzioności A i rozkosz vstawiczna Nie moze być zawzdy wdziẽczna. *BierRozm* 7; *RejPs* 54, 55, 56v, 106v, 144v; *Vrzẽdnik*/ woyth łfołtyš/ pleban Stych kãżdy chce być nãd nim [*nad kmieciem*] pan Temu day gẽš/ temu kokofz Zać wiẽc łnimi mãła roskofz *RejRozpr* D4v, C3v, D4, K2v, K3; Y załz nie wiem czo za łpołob nałzego żywota Gdzie w nim roskofz znayduiemy tam pełno kłopotã *RejJóz* F4, C8v, E3, F5 *marg*, G3 *marg*, G4 [2 r.], I5, P5; *SeklKat* R2v; O toz tak włztyky roskofly Každemu łwiat mãrnie łpołly. *RejKup* c6, c3, f3v, q3, V, bb7v, cc8v, ee4v; [*Aleksander do Porusa*:] dodałes nam łmiãłofci walczyć przeciwwam/ ižes pouiedział [!] Mãcedoniã być nieplodnã we włzelkim dołthãtku/ á Indiã hoynã we włzelkiew roskofzy obfituiãcã *HistAl* G8; [*bẽdã ludzie*] okrutni/ nyeludzy/ zdrãdliwi/ krnãbrni/ nãdẽci/ łlepi/ á wyẽcey miłuiãcy roskofly nił Bogã *KromRozm I* B3v; *MurzHist* V3; *MurzNT* 66; *BielKom* D6v; rodzicy [...] nyechay czuyã wtym/ áby dzyeci łwych zmlodoci nie rołpułfcãli/ [...] Pãmyẽtãc nã to mãyã iż nye nã roskofz pan Bog człowyekã chcyãł mieć/ ále nã cnotẽ *GliczKsiąż* E6; Lãel wynãlałł miẽżkãnya/ namyoty/ domy/ y inłse roskofly. *GliczKsiąż* H2, E4v [3 r.], E5v [2 r.], E8v [2 r.], F, H (18); Iãwnie łie tu okãzuiẽ wãłzã przewrotność/ iãko wy piłmo łwiẽte wykłãdãcie/ wywrãcãcie/ y nã wãłze brzuchy/ y roskofzy/ gwałtem ciãgniecie *KrowObr* 224v; bez bogãctwã trudna roskofz. *RejWiz* A5v; I przywioldł go [*Epikur młodziẽnca*] w ieden dziwnych roskofzy ład/ [...] co tãm zã

rozkofzy były/ cztąc obaczyłz. *RejWiz* A6; Abowiem kiedy rozkofz iuz kogo rozdrażni/ By był naftátiecznieyłzy wnet káždego zblážni. *RejWiz* 26; [sen] iest rzecz przyrodzona człowieku káždemu/ A nád wżytki rozkofzy to iest pirwża iemu/ Aby łobie po pracy wdzyęcznie odpoczynął *RejWiz* 31; Złoto/ łrebro/ kámienie/ temu to człowieku/ Wżytko łpráwił k rozkofzy ten Pan ták od wieku. *RejWiz* 50; Młodemu bárzo rozkofz łmákuie. *RejWiz* Cc7, A6 [3 r.], 4v, 13v, 15v, 16 (60); Kupcy teź ziemłcy z mocy rozkofłsy iego [miasta Babilon]/ z bogácieli. *Leop Apoc* 18/3; SZátá piękna/ kofzulá/ połciel/ Koń vbrány/ To teź moźe policzyć/ miedzy rozkofłzámí. *RejZwierz* 135, 10v, 37v [3 r.], 38v, 134 [5 r.], 134v (16); Powieść głúpich iest z obráženiem/ á łmiech ich iest z rozkofłzą złołciwą. *BibRadz Eccli* 27/13, 2. *Tim* 3/4; *Goski* A4; Bo Pan Bog dawa rozum kto mu łie podoba/ tákież náukę y rozkofłz *BielKron* 79v, 18v, 82, 189, 272v, 321 (10); Abowiem rozkofzy zaprawdę vmysty ludzkie/ y ciála zemgłewaią y zniczczemniwaią *KwiatKsiąź* M3; Alę gdy graiá skakać y poniewiešczku tańczować/ niegodne ani przłstoyné to łą rozkofzy męłzczyźnie. *KwiatKsiąź* P3, D2v, E, E2, Fv, F2 [2 r.] (13); Repudiare voluptatis patrociniū, Nie chceć więcey dźierzeć s temi kłorzi rozkofłz zá nawyłzłzá dobroć pocztáyá. *Mącz* 284a; Voluptas quae quasi titillat sensus, Roskofłz kłóra yákoby łekce zmysły. Voluptate titillari, Roskofłzá być zmiękczon. *Mącz* 456c, 15a, 49b, 71d, 83a, 87b (33); *Prot* E; Abowiem dobry człowiek/ o zbytki łye nieprácuie/ áni rozkofzy niepotrzebnych łzuka. *SienLek* 10v; *RejAp* 33v, 148v, 152v, 178, 178v, 188; ábowiem iekli niełálká [okazywana przez pannę, kłórą miłują] ták wiele łłodkiego dáć im mogłá/ coź łálká? wierzę iż im mułiálá dopiro/ thák niepomierną przynošić rozkofłz *GórnDworz* C5; teź záłię przybędzie rozkofzy/ gdi małz przed kim rádołć łwą powiedzieć. *GórnDworz* Dd2v, H6v [2 r.], K2v, K3, Ov, Z8v (12); *HistRzym* 73, 120; *RejPos* Bv, 7v, 30v *margin*, 82v, 102 (10); bo co dułza chciálá/ Tedy włżego dołtátek áź y náźbyt miálá. Owa w tákich rozkofłzach kłorych y zbywáło/ Ná włzem łtárcowi dobrej myłli przybywáło. *HistLan* D4, A4v; *KuczbKat* 180, 345; NVź gdy przydzie ono gorące láto [...] wżytko coš ná wiołnę robił kopał nadobnieć doźrzeie á porołcie/ [...] ánoć niołá z ogrodkow ogoreczki/ máłuneczki/ ogrodne ony ine rozkofzy. *RejZwierc* 109; Nie thoć iest rozkofłz kto w bogáctwach pływa/ Lecź tu z miernołcią kto cnoty vżywa. *RejZwierc* [213]v; A s przyrodzeniem by ze źrzebcem trudno. Bárzo w łumnieniu w ten czás łpráwá płocha/ Gdy przyrodzenie w rozkofłzach łię kocha. *RejZwierc* 223; Kuchnia iest gmách dla rozkofłzy/ Lecź bárzo miełzek pułtołzy. *RejZwierc* 237v, Bv, B2v, 32v, 108v [3 r.], 109 *margin* (31); Tákże teź mogá wiele vczyñić z miálteczek Rzemiełnicy/ kłhorzy łie w rozkofłzy proźnuiaćey nie záleželi *BielSpr* 2, 28v, 49v; *RejPosWstaw* [412]v; *ModrzBaz* 8, 10, 23, 54v, 87v (9); *SkarJedn* 389; vdawáli łye do nich [do wóđ] zdrowi/ dla rozkofłzy á ochędołtwá *Oczko* 12; *Calag* 342a; *KochPs* 90; Vpad móy/ wielka rozkofłz przeciwnikóm moim *KochPs* 18; [Bóg] im połłá zá Sędziego/ iułz nie męźá/ ále niewiálte; ná połromocenie męźow/ kłorzy byli ták zniczemnieli/ y zniewiešcieli/ dáiać łię kácerłtwom y rozkofłzom vwodzić. *SkarŻyw* 559, A3v, 26, 75, 141, 196 (19); *KochTr* 16; VEnus/ nieodnawiay mi iuz przełzłéy nádzieie/ [...] Bo leplzá pewna wolnoć/ niź rozkofłz wáplwiwa *KochFr* 72; ROłkofzy ná łwiát łczéréy niepodano/ Ale do káždey zółci przymiészano. *KochFr* 72, 32, 37, 62, 72, 76, 83; *KochMRot* A4v; *WerGošć* 226, 227; *WerKaz* 297; *WisznTr* 25, 31 [2 r.], 32; *PudłFr* 31; Dźišia z wełelem chodźiłz/ w rozkofłzy łię záwodźiłz/ [...] á iutro cię k grobu niołá *ArtKanc* R19v, A10v, O4v [2 r.]; O toź kto łię rozkofłzy rozmiłue/ y w niey błogołłáwieniełtwo łwe połóży/ kiedy

rozumie żeby ią pośiadał/ á był iey Pánem/ tedy ię opák łtawa *GórnRozm* B3, A3, A4v, B3 [3 r.], D4v; *ZawJeft* 21 [2 r.], 30 [2 r.]; *ActReg* 163; Perlecebra — Pobudka do roskofzi. *Calep* 784a, 567a, 600a, 614a, 1139b, 1140a [2 r.]; *Phil* S4; Nie gardź prośbami memi/ bo zaż to być miało/ Aby to wniwecz poźzło/ co ię przez cię słało? Lácno mnie zetrzełz Boże/ y łnádnie zwoiuiełz/ Iełli łwą pracą płowác/ ty roskofzą czuiełz. *GrabowSet* B; Y iáłkołki ták: poki niebo grzeie/ Poki wefoła ziemiá roskofz dawa/ Szczebiećą w domiech/ giną gdy mroz wieie. *GrabowSet* Yv, H2, M4; ZNác/ że łie człowiek nie ná roskofz rodzi/ Bo z płáczem ná ten nędzny śwíát przychodzi. *KochFrag* 38; iam ię vkochał iábłkiem/ ty ię dręczyłz krzyżowym drzewem: mnie roskofzj rołpycháią/ ciebie gwoździe tárzáią *LatHar* 269, 63 [2 r.], 227, 580, 591, 601; Abowiem y my byliłmy niekiedy głupi/ niewierni/ błádzący/ łluzący požądliwościam y roskofzam rozmáitým *WujNT Tit* 3/3, 2. *Tim* 3/4, s. 793 *marg*, 2. *Petr* 2/13; [przykłady:] łz/ łyłzy vłzyna, dyłzy w roskofzy. *JanNKar* G2v; *SiebRozmyśl* B; *KlonKr* B3; *KmitaSpit* C3; Máchomet [...] łzábłá á roskofzám do plotek łwoich łudzie poćiągnął. *SkarKaz* 276a,)(2v,)(3v, 122b, 209a, 551b; ielzce niemogę obaczyć, [...] coby [...] bárziesy należało Do požycia ná śwíecie: [...] á náwet, w czym więcey Rádości y poćiechy: mamli zá roskofzą Vdác ię/ álbo ráczey ná łlawę pracowác. *CiekPotr* 17; *GosłCast* 11, 37, 41, 45; Lecż dłužey nie gadáiąc/ do Dom łie połpiełzmy/ A w tym iuż oznáymlona/ roskofzą łie ćielzmy. *PaxLiz* C4; *SkarKazSej* 704b; *KlonFlis* A4v, C3; Lycurgus Práwotworcá/ dał práwá łurowe Ná łudzi próżnuiące [...] Co zálwze chcą łmácžno ieść/ vbiorem ię zdobić/ Rołkofzám ię bawić/ nigdy nic nie robić. *KlonWor* 44, 34, 52; *PudłDydo* B5; WDowo łtara paćiorki vłtáwicznie mawiaý/ [...] Nie myłł ty iuż o śwíecie/ áni o rołkofzy *ZbyłPrzyg* B2v; *SzarzRyt* A; [rołkofz zwyciężyć/ wielka ielł rołkofz *SkarŻyw* 867 (*Linde*)].

rozkosz czego (25):[*Panna Maryja*] pozyuala łlodkołzczy rołkofzy bołłwa bádacz zamknyona włkarbye łercza bołkyego przed uyeky *PatKaz II* 27; *BielŻyw* 93; *MiechGlab* 58; A łnadz [...] łie w zrułłýłá myłł moiá/ ná ty ktorzy łą opoieni rołkofłá łłczłłłcia áż łnadz práwie do łłaleńłłwá *RejPs* 106, 71, 91v, 117, 136v; Vnołłá [lege: unoszą] náłł/ czelł/ Rołkofłý Nedznego Ziwoła Zechmy włłýłczy Zapomnieli Przjłłłgo Kłopotá. Swíat Smakuye/ Czíałó radzy Czart też zanami *RejKup* ee7; Mizerney łtárości rołkofzy. *LubPs* T6v *marg*; *RejWiz* 2v *marg*, 21, Dd2; Co zálię pádłó miedzy ćielłie/ ćic łą ktorzy łłucháli/ y odłzedłzy/ od łtáránia/ od bogactw/ y od rołkofzy żywoła łą zágłłzłeni/ y nie przynołłzą owocu. *BibRadz Luc* 8/14; *Prot* D2v; Weżrzyłł ná pięknołł zyemie y ná rołkofzy iey/ tu rozumieć moželł/ iż ielłłze łie małł czemu podziwowác/ to co tu iedno widzylł [...] á coż rozumielł co to łą tám zá mieylłcá/ ktore ten Pan łpráwić ráczylł ku wieczney chwale łwoiey *RejPos* 355v; Rołkofz łpołku przyiacielłkiiego *RejZwierc* [280], 90v *marg*; Poráżon ielł Efráim/ korzeń iych vłechł/ nielza owocu vczynić/ choć by (mogli) rodzić/ tedy ia wybije rołkofzy brzuchá iych. *BudBib Os* 9/16; Bo gdy kto pokoiu od páná Bogá dánego/ [...] ná woynę známiełłnołłciám y ćielłnołłciám náłłzą [...] nie vżywa: náłłtepuie łwawola/ y ćiałó/ á rołkofzy iego opánuiá dułłę *SkarŻyw* 558; *ArtKanc* R18v; *LatHar* 609; *WujNT Luc* 8/14; *SkarKaz* 43b. Cf »rozkosz ciała«.

rozkosz z kogo, z czego (43): *RejRozpr* H; Y ći ktorzy zdrałłliwą máyá o mnye ráde [...] Anyoł Páńłki nyech ye precż odemnye rołpłółłý/ Aby ze mnye nyemyeli yákyey łwey rołkofłý. *LubPs* I2v; Co więć zá rołkofz s tego á wefele rołłcie/ Kiedy łie rozigráią oni mili gołłcie. Ktorzy [...] náwłłzem miárę łtrácą *RejWiz* 18v; A wierni áby też s thego poćiechy łwoie á rołkofzy łwoie y bráli y poznawáli

RejAp 88; *GórnDworz* K2v; Prze kęs máley fwey woley tákiechmy zemdleli/ Z onych sławnych Rycerzow práwie zniewieścieli. Ze y Bogá y sławę y zdrowie trácimy/ A niewiem co zá rofkołz s tego odnošimy. *RejZwierc* 252, 32, 60v, 173, Bbb2v; Nowotnego iákiegoś/ Bogá Zydom [*Achab*] zyáwił. Nuż przed onym Báłwánem/ co zá dudkowánie/ Nálmiałbyś lie do woley/ pátrzáiąc tám ná nie. Ale że im z hoynošci/ rofkołz przychodził/ [...] Pan Bog/ iáko przyczynę/ tákiedy wfzetecznošci/ Począł im też vmnieyřzác/ onych obfitošci. *HistHel* Bv; [řw. *Dunstanus*] nim mu otworzono košcioł/ vřlyřzał řpiewánie [...] weyrzawřzy dziurá/ vyrzał á ono řwiátłošć wielka v ořtarzá [...] o iáká řię rofkořz z onego widzenia nápełnił. *Skarřzyw* 510; *WerKaz* 304; *GrabowSet* H; *LatHar* 144. Cf »mie(wa)ć rozkosz«, »rozkosz (u)czuć«, »rozkosz (u)czynić«.

rozkosz komu, czemu (7): *BielKron* 124v; *RejPos* 49v; Smierć ieřt pewne pielgrzymřstwo/ koniec káždery pracy/ řtrách złym á rofkořz dobrym. *RejZwierc* 168v, 223v; Ależ to rofkosz wm kiedy się wřm nadrazniřz człowieka *ActReg* 174; Nie iednoć pánóm rofkořz/ vbodzy iá máią. *GosłCast* 25. Cf »([jaka]) (to) rozkosz jest«.

rozkosz w kim, w czym (27): Czci, rod, wielkie przyjaciele, Moc i pańřtwa, skarbow wiele, Mnogie rozkoszy w dostatku; Nie mająć řadnego smętku. *BierRozm* 5; W dziathkach iáka rofkořz. *RejWiz* 58v *marg* [*idem* Dd4], 168, Dd4; *RejZwierc* 32, Aaa4; tedy řoźnierze [...] zbytku/ y wřzelákiedy rofkořzy w potráwách y w inřzych rzeczách niech řię řtrzegá *ModrzBaz* 113v; *Skarřzyw* 87; Człowiek káždy winem y pijańřtwem będąć obciázony/ chocia to on řłowie práwym řywotem á dobrá myřlá názywa/ tedy ia nie baczę więřřzey rofkořzy w tym/ iedno nářáłowác řwoy brzuch/ řzyię nálać áž pálá nie řłtánie *WerGořc* 233, 229; y ták pořádam tey řmierci Ze w niey ieřt rofkořz/ moiego řywotá. *GrabowSet* Qv. Cf »mie(wa)ć rozkosz«, »rozkosz (u)czuć«.

rozkosz czyja [= *kto ma*] [*w tym: pron poss* (132), *G sb i pron* (17), *ai* (12)] (161): *PatKaz II* 36v, 47v; *BierRozm* 7; *RejPs* 95, 137v, 139; Aliecz to řnacž panřka rofkořs Siedziecz iako wgniazdzie kokořs *RejRozm* 396; Przekładałř řwe dwie rofkořzy [*tj. dobrego řluge i poczciwá řone*] Alecz řie řnadz iedna řpłošzy *Rejřóz* G4v, Q3; *RejKup* p5, Bv; *GliczKřiqř* E4v; *LubPs* I2v, Qv *marg*, bb5, dd6, ee3v; *KrowObr* 1v; Rzeł mu řtárec/ á wřzák wieřz iż to rofkořz řtárych/ Aby mieli rozmowy o rzeczách niemáłych. *RejWiz* 20v, 20v *marg*, 21, 30v *marg*, 55v *marg*, 171 (9); *Leop Is* 66 *arg*; Złodzieie á złoczyńce/ iego [*Herkulesa*] rofkořz byłá/ Gdy iego mořná řeká/ řrodze ie dawilá. *RejZwierc* 43, 38v, 135v, 140v; *BibRadz I* 293c *marg*, II 98b *marg*, 141a *marg*; *BielKron* 78v; iako Titus nachwalebnieyřzym między wřzyřřtkim tym narodem był mian: ktorego řiřtorie/ rofkořzá narodu ludzkiego zowiá. *KwiatKřiqř* G2, G2v; Tanto nobis delitiae et feminae constant, Tákwiele nas nářze rofkořzy y biáłe głowy kořztuyá. *Mącz* 440c; Trahit sua quenne voluptas, Káždego řwa rofkořz vwodži/ ma káždy w czym řie ořobliwie kocha. *Mącz* [460]c, 83a, 182 [2 r.], 201a, 478d; Nie wiecie iż ktorzy práwá řię nie boiá/ Gdźiekolwiek řá ná řwiećie/ wiele złego broiá. Okrućieńřtwem iřz groźni/ rofkořzy ich řprofne *Prot* A4; A tákwie bez przyczynić to tu Duch řwięty wylicza ty rofkořzy [*tj. wymyřłne ubiory, potrawy, pojazdy itp.*] ludu tám tego/ áby řie řlyřzác to wierni Páńřcy tego [*tj. řkromnořci*] wćzyli *RejAp* 153, 88, 118v, 147, 148v, 151 (15); *GórnDworz* H6, H7 [2 r.], Dd2; [řzatan] rořciágáł to řceptrum řwoie od pocřátku řwiátá nád narodem ludzkim/ kocháiąc řie á buiáiąc w rofkořzách řwoich *RejPos* 15v; Oto nieboraczku zgromádzilęř gumná řwoie/ á mowilř duřzy řwoiey/

vzyway teraz w rofkofzach swoich/ á niewiesz iefli nie teyże nocy będye odięta od ciebie. *RejPos* 82v; Nie dáyże mu [czartowi] fie zwodzić/ áczci będzie rozlicznych á śmącznych drog podawał do rofkofzy twoiey. *RejPos* 115v, 7, 19v, 23v, 46v, 63 (37); *KuczbaKat* 140; ten [pocziwy Polak] cnotę/ poćciwość hoynym funtem mierzy/ [...] A ná ślawie záfádził fwe wzytki rofkofzy *RejZwierc* 243; Pomyśl sobie iedno [...] gdyby obcy á frogi człowiek przyšzedł mocą do domu twego/ poliadł álbo rošprofzył wzytkę máiętność twoię/ zápalil frogim ogniem dom twoy y wzytki rofkofzy twoie [...] iákoby tám záłońná byłá dużá twoiá y ferce twoie. *RejZwierc* 256v, 133, 142 [2 r.], 153, 156v, 167 (19); *ModrzBaz* 118; *KochOdpr* Bv; *KochPs* 183; *SkarŻyw* 334, 479; *KochTr* 21; w rychle tych iego [miasta Babilon] wczáfow y rofkofzy wytchnąć przyidzie/ gdy go plagi gniewu páńskiego/ áz do końca przywólá *NiemObr* 180; *ReszPrz* 48; *KochPam* 81; PRózno cię pátrzam w tym kole: Twoiá/ miły/ rofkofz pole [tj. polowanie] *KochSob* 63; *GórnRozm* A3; *LatHar* 205, 288; *WujNT* 329, 792 marg, *Apoc* 18/3; *SiebRozmyśl* Mv; *PowodPr* 62; *SkarKaz* 517b; Iedni więc śwé rofkofzy dziwnie przekládáią/ Nád wzytkié dobre cnoty/ y w nich fie kocháią *GosłCast* 31, 59; Miękkocśc y rofkofz śláchty. *SkarKazSej* 704b marg. Cf »rozkosz ciała«, »rozkosz dusze«, »ku rozkoszy«.

rozkosz czyja (2): [czart chodzi za tobą] łudzác cie iáko proftaká/ á vkázuiáci móžności iego á rofkofzy iego/ áby cie pošpołu y s tim wzytkim w wiodł w pošufzeństwo swoie. *RejPos* 82v, 335.

W połączeniach szeregowych (84): *OpecŻyw* 174; *BielŻyw* 92; *RejKup* dd6v; *MurzHist* B4v; *MurzNT* 108v; dziecię [...] v oycá [...] nic nye vćirpi/ nic nye vzna/ [...] Gdzye nye dopuścżą mu nic począc/ niczego fie tknąć áni do żadney rzeczy rzucić/ yedno w rofkofy/ w delicyyách/ w długim dofypányu [!]/ nye špulfzczáyąc z rąk/ [...] onego v siebye máyą. *GliczKsiąż* E4; Widzi to wzytko Pan Bog iáko wy pińmo Święte dla pychy/ dla ćci tego świátá/ dla brzuchá/ y rofkofzy swoiey wywráćacie *KrowObr* 1v; A iedzą tego báránká vkáfawšzy fię to iefł/ nágotowawšzy fię w drogę wietznego żywotá/ y odrzuciwšzy od siebie wzytki zábawki tego świátá/ pietzołowanie/ bogáctwá/ y rofkofzy. *KrowObr* 186, 32, 78, 139v; *BibRadz* II 138b marg; *BielKron* 125v, 160v, 342, 348, 374v; *KwiatKsiąż* A4; Ex delitiis, languore, otio, desidia, animus inficere Roskofzy/ Próznowania Ošpáłošcy y Leništwa kogo náložyc. *Mącz* 115c, 182a, 341d [2 r.], 507b; *SarnUzn* B5; A ci [źli ludzie] zálie w rofkofzach/ w bogáctwach/ w rádošciách buiáią sobie iáko ielenie ná zielonych páštwilkách swoich. *RejAp* 128; *GórnDworz* Mm6v; A ták moy namileyšzy Krzešćićńki człowiecze [...] iuž thež wiesz w iákicy rofkofzy/ štraży/ á w iákicy opiece chodzą vštáwicznie dobrzy *RejPos* 332, 44, 65v, 185v, 264, 317, 332; Cić fą Epikurowie/ ktorzy o on żywoth wieczny nic niedbáią [...] nápełnieni obzerštwem/ Opillštwem/ Cudzošostwem/ Nierzádnošćiami/ Roškofzami/ etc *GrzegŚm* A2v, 21; *RejZwierc* 107v, 108v, 110, [121]v, 142v (8); *BielSpr* 3v; *RejPosWstaw* [412], [1102], [1102]v; *CzechRozm* 115; áby [dobrzy królowie] fię nie wdawáli w proznowania/ w biešiadý/ y w rofkofzy: ále y pracą ćielefną/ y wzytką myšlá [...] zacnośc y pošytki Rzeczypošpolitey w cáłošci záchowáli. *ModrzBaz* 106v, 118; Inni w złym šumnieniu Košćioł Chryštušow przenášładowáli/ áby šwego łákomštwá/ šwiętokupštwá/ rofkofzy/ bronili *SkarŻyw* 80; [šw. Maria z Egniej] zniebá dáne náboženštwo ku P. Bogu miálá/ y šwieckimi doštatki/ vbiori/ rofkofzami/ y latom młodym przyzwoitymi proznošćiami gárdząc/ ludzie nábožne y zákonne ták ráda z młodu wydziálá/ iłz [...] šliád nog ich [...] cáłowálá. *SkarŻyw* 580, 164, 486 [2 r.], 580; ROškofzami šwawólá y tańcy zwiedžiony/ Leći w przepašć z wronégo [konia] ten

nędznik łązalony. *KochMRot* B4v, A4, B2v, B4; *WerGość* 203, 236; pątrzy żeby dogodził we wżyftkim Pániom łąwoiem/ to ielt woley/ rofkołzy/ á lubości *GórnRozm* B3; *KołąkSzczęśl* D; *LatHar* 580; Być w wftáwicznym pokoiu/ rofkołzy y łązczęściu ná tym świećie/ ielt rzecz niebeśpieczna *WujNT* 263; O obludna śmiertelnych nádzieio/ o prędká ná wżyftko złe odmiáno/ o ślepa nieprawdżiwych dobr požądliwości/ Bogactw/ czći/ y rofkołzy: iáko rychło od fałszywego wefela/ do prawdżiwego łąmutku wielom wrotá otwieráľ. *WysKaz* 2, 47; *KlonKr* F3v; Dżiwne to było y nád wżyftkie światá tego ozdoby/ bogáctwá/ rofkołzy y doftátki napožądliwze [*Pańskie*] przemienienie. *SkarKaz* 122b, 122b [2 r.], 246a, 458b; *PaxLiz* Dv; Iednák dáleko lepiej do krolow Práwá przyładżać [...]. Bo pánowie nie ząwždy dobrzy/ y prędko się pľuią/ y w pychę/ rofkołzy/ y nieprawiedliwość wpadáią. *SkarKazSej* 697b, 674a; Komu ták będzie doftátkiem łąmákwáć/ Złoto/ łąceptr/ łąwá/ rofkołz/ y łątworzone Piękné oblicze: by tym náłycone Y mógł mieć ferce/ y trwog się wárowáć? *SzarzRyt* A2v, Av, C3v. Cf »dla rozkoszy«, »ku rozkoszy«.

W przeciwstawieniach: »rozkosz ... boleść (a. ból) (8), kłopot (6), męka (3), płacz (3), praca (3), ucisk (a. uciśnienie) (3), frasunek (2), narzekanie (2), nędza (2), potrzeba (2), trapienie (a. utrapienie) (2), trudności (2), ubóstwo (2), ciężkość, głód, karanie, karność, melankolija, nabożeństwo, niewola, pokora, pokuta, przemorki, smutek, troska, uboga stajnia, umartwianie, warchoń, ziemia kamienna [*tj. twarda*], zła, żałość, życie cnotliwe, żywot ciasny« (42): łąyn boży [...] nie narodził się w rozkołfy/ ale w wboگیé łąmierdżące łątayni/ ná golé ij twardé ziemi między zwierzęty *OpecŻyw* 15v; Wefelcie się ij raduycie/ botz buog łątál się w bogim łąpolu łąwami/ nieleżytz w rofkołfy anij w iálné łąóżnicy/ ale ná ziemi kamienné *OpecŻyw* 16, 16 [2 r.], 162; á oni łąnadz więcej wglódzie niż wrofkołfy wżywáli nábyćia swoiego *RejPs* 73, 43v; *RejRozpr* F4; *RejJóz* F4, L3v; bys ty [*matko*] mnie byłá dobrze chowáľá w pracy yákyey á kárności/ á nye w rofkołfy/ nigdibych ya był ktemu nye przyłfedł. *GliczKsiąż* E6, E8v; Czáfem náń przydzye rofkołz á czáfem s kłopotem *RejWiz* 12v; *Leop Apoc* 18/3; Zony Perłkie łą rofkołz oczom/ á boleść łąercu. *BielKron* 124v, 272v; abowiem we wżyftkich ludziach przyrodzenie ná maluczkich potporach przeltaye ielłize ná potrzebę tylko wzgląd mámi á ielłize ná rofkołz tedi mu się nigdi łątać dołić niemoże. *KwiatKsiąż* D2; *Mącz* 120c; wiele ludzi widzę/ ktorzy znáią to iálnie/ iż złe czynią/ á wdy się hámwáć niechcą/ to dla tego/ iż więcej łąobie wáżą rofkołz theráźniełżą ktorą czuią/ niżli karanie o którym ielczze wáptią áby ná nie przyść kiedy miáło *GórnDworz* Ff3v, H8, H8v, Dd4v, Ff3v, Ff4 [2 r.], Mm3v; o nędznełz to bogáctwá náłze / tu z wielką pracą/ [...] s prędkim ośiwieniem głow náłzych łątáramy się o nie/ mnimamy ábychmy tu rofkołzy wżywáli/ á my nędze/ kłopotu/ warchołu/ wżywamy. *RejPos* 82v; [*Pan Bóg*] thego wielekroć dołwiádfzył ná rozlicznych ludzyoch łąwoich/ iż nie tylko w trudnościah ábo w iákich wćíłkoch/ ále y w rofkołzách y w rozlicznych dobrodzyeyftwech [!] iego/ thedy odłtępowáli od niego *RejPos* 292, 201; *RejZwierc* 164v, 255; Tákci ná świećie być muśi: [...] Y rofkołzyć náłze Niepewne: ále y trofki wftápić Mułżą/ gdy Bog chce/ á czáfy przyniołą. *KochOdpr* Bv; *Oczko* 18v; *SkarŻyw* 249; *KochTr* 21; *NiemObr* 180; Toć ielt náwięłżzy Rycerz/ moje miłe corki/ Odiáć ciáľu rofkołzy/ á wytrwáć przemorki [*tj. głód*]. *BielSjem* 31; *GórnRozm* D4v; k tobie wołám: odpuscć Boże wieczny/ Gdyż nie przychodźi dułzy/ to wołanie/ Z zbytku rofkołzy/ lecz z wćíłku Pánie *GrabowSet* T2; Z czego [*ze wzgardy prawdy bożej*] áni do wielkich cnot/ áni do wzgárdy światá/ áni do pokory/ áni do wmartwienia ciáľá y łąwey woli/

ludzie się nie przywodzą: ale rączey do rofkofzy y ćielefności y hárdości pobudzaią. *SkarKaz* 242a; Y w obiáwieniu ś. Yaná do Bábiloniey mowią: (Iáko wiele w rofkofzách się vkocháá: ták wiele iey daycie męki y śmutku.) *SkarKaz* 549a. Cf »ku rozkoszy«.

W porównaniach (6): *RejWiz* 55; Bo iako gęfte Młzice nagle cię obliędą Rofkofzi świata tego/ i odwodzić będą Twoje ślachtetne ferce od zabaw vczciwych *KochSat* B3v; *RejAp* 152; á to co vczuł trochę rofkofzy/ rownie to táká rofkofz będzie/ iáko kiedy sie więc owo śni choremu/ á on wielkim kubkiem pije/ á oczkńawšzy sie/ tedy tákże prágnie/ iáko pirwey. *GórnDworz* Ll.v.; Tám śtárzec miedzy nimi mogę rzec iáko Pan/ Bárzo z wielkim dośtátkiem ták był náwšzem chowan/ [...] A iáko pączek w máśle w rofkofzy pływaiąc. *HistLan* D3v; Świat śidłem iest ktory bogáctwy y rofkofzami/ iákoby nęta ptáká wabi *WysKaz* 12.

Przysłowia: Acz więc drudzy próżnemi wywody to pfuią. Iż sie rofkofz nie zgodzi s cnotą/ tym figluią. *RejWiz* 21v, 21v marg, Dd2.

Bo nic w rofkofśach po złoćie Potrzebnieyśse nam w kłopoćie *RejRozpr* F4.

Liepfli ziwot na śwobodzie Niśz wrofkofli a wniewoli *RejRozm* 396.

W charakterystycznych połączeniach: rozkosz(y) biedne, czysta, długa, dobra, domowa, dozwolona, dziecinna, dziwne, eipskie, fałszywa (2), hiszpańskie, jesienne (4), kradziona, letnie (2), maluczka (mała) (2), miła (2), nabyta, niedługa, niepomierna, niepotrzebne, nieprzystojna, niesłuszna, ogrodne, polskie, prawa, próżnująca, przeszłe, rozliczne (2), rozmaite (4), stare, szczera, trudna (2), trwała (2), uczciwa, ustawiczna, wåtpliwa, wdzięczna (3), wielka (20), wszelaka (wszelka) (3), *wsza (wszytka) (4), zła, złościwa; kęś (2), rozkoszy zbytek; rozkosz łągnie się, mnoży się, płodzi, przypada, roście, rozdrażnia, smakuje (3), szerzy się, uwodzi, zawodzi; rozkoszy imować się, jąć się, naśladować, nienawidzieć, rozmiłować się, strzec się, szukać, warować się, zaniechać, nie znać (2); od rozkoszy powściągac, z daleka stać, wstrzymywać się; z rozkoszy rość; rozkoszy plużyć, poddać się, służyć (2); k(u) rozkoszy przystawać, sprawić (sprawiony) (2); rozkosz(y) miłować (miłujący) (2), łowić, mnożyć, odciąć, odnieść, opuścić, znajdować; na rozkosz apetyt mieć, ciągnąć, iść (2), jechać, kwapiący się, sadzić się (3), ściągać, wrzeć; o rozkosz nie dbać (2), starać się; pod rozkosz poddany; prze rozkosz utracić; w rozkosz(y) wdać się, wywieść; za rozkosz kłaść (położyć) (2); rozkoszą (rozkoszami) bawić się (zabawiony) (3), cieszyć się, obciążyć, obłóżyć się, struchleć, szafować, uchędożony, zemdlony, zjęty; z rozkoszą przychodzić; za rozkoszą udać się; z rozkoszami rozstać się, uży(wa)ć (5); na rozkoszy (rozkoszach) sadzić, zabawiać się, zastać; w rozkoszy (rozkoszach) bujać (2), kochać (kochający) się (2), obfitujący (2), obrać, rozradować się, próżnować, zawodzić się.

Frazy: »([jaka]) (to) rozkosz jest (a. była, a. będzie, a. może być) [w tym: cum inf (31); iż (1); z elipsą czasownika „być” (12)]; co (to) (jest) za rozkosz [w tym: komu (1), cum inf (7)]« (32:8): Iakoż tam może być rofkofz, zimno vřtawicźne cierpieć zimie nigdy ślonca niewidać *MiechGlab* 62; *RejPs* 91v; *RejRozm* 396; *RejKup* cc7v; Czo zá rofkofz człowieku/ ktory z wiernymi czyni chwałę Pánu śwemu. *LubPs* S6v marg; Czo iesth zá rofkofz żyć w zákonie Páńskim/ s ktorego prawdziwa mądrość y zrozumienye woley Bożey przychodzi. *LubPs* bb3v marg, Pv marg; Nie toć iest iestcźe rofkofz iż kto w obfitoći/ Świátá márnie vżywa á bez rośtropności. *RejWiz* 48, 30v, 188; *RejZwierz* 134v, 139v; to nieludzka rofkofz iest/ złudzkiey śzkody albo wyřtępu mieć rofkofzowanie *KwiatKsiąż* D2;

A iáka iest zálie rofkofz/ iáka pociechá/ iákie błogofławieńftwá fthać mocno przy tym kofciele iego *RejAp* 41v, Ff3v; *GórnDworz* Dd2; Wielka iest rofkofz fłuchác fłowá Bożego. *RejPos* 167 *marg*; Iáka rofkofz być w miłofci z bliźnim fwoim *RejPos* 222v *marg*; A thu iuz pátrzay/ co to ieft/ á iáka to ieft rofkofz wielka/ dzyerżec wiarę á ftałość Pánu fwoiemu *RejPos* 331v, 16v, 58v, 61v, 65v, 82v (16); *RejZwierc* 26, 108, 112v *marg*, 160, [277]v, Aaa3; *PaprPan* Ff2v; Iedná rofkofz/ wfpóminác ftaiecznému człeku/ Przeminełego piékné obyczáie wieku. *PudlFr* 75.

»azaż (a. a) (to) nie rozkosz; (azaż) (to) máła rozkosz« [*w tym: cum inf* (12), *gdy* (2), *iz* (1)] (15;2): A ták zař to nie rofkofz gdy więc czás ftařofci/ Przypada iuz/ [...] Pátrzac fobie ná ony fwoie wdzyęczne dzyatki *RejWiz* 58v; A gdy fie ták záchowafz [...]/ Pewnieć fie tákież zálie od káždego ftańie. Azař to máła rofkofz/ ktoby temu wierzył/ Bárzoby káždy dyablá po gębie vderzył *RejWiz* 187v, 55v; *RejAp* 189; Aleby fnađz kto rzekł/ y toć iefzczę máła rofkofz iz [Bóg] tylko każe fobye wierzyć/ á žádney pociechy/ áni žádney obietnice [...] nam tu zořtařowác nie raczy. *RejPos* 292; Nuż zálie ázař to nie rofkofz wiedzieć przyrodzenie káždego źwirzatká/ káždego ptařzká/ káždego drzewká/ káždego ziołká *RejZwierc* 112v; Przyedzie do ciebie przyiaciel/ ázař nie rofkofz gdy fie z nim námwifz náfmieifz *RejZwierc* 173, 107, 109, 109v, 110, 111 [3 r.] (12).

Zwroty: »w rozkoszy (rozkoszach) być« = *in deliciis esse Vulg* [*szyk zmienny*] (5): W kubku w kthorym ono [*miasto Babilon*] wam mieřfáło/ odmieřzayćie iemu dwoiáko. Iáko fie wiele wielbiło/ y w rofkofzách było/ thák mu wiele mák y zálořci dayćie *Leop Apoc* 18/7; [*o Babilonie jako nierządnej niewieřcie*] A iáko fie wiele chłubiłá y w rofkofzách byłá/ ták teź iey zálie námieřzayćie pláczu á wćifnienia [*Vulg Apoc* 18/7]. *RejAp* 149, 148; A ktora prawđziwie wdowá ieft y osieroćiała: niech trwa ná prořbách y ná modlitwách w nocy y we dnie. Bo ktora w rofkofzách ieft/ żywiác vmářła ieft. *WujNT* 1.*Tim* 5/6, *Luc* 7/25.

»chować, uchowany (a. wychowany) w rozkoszy« [*szyk zmienny*] (2;4): Tedy fie będzie więcý wefelitz cialo vdręczoné/ niźliby bylo w rofkofách vchowané. *OpecŻyw* 162; *GliczKsiąř* E5v; Teź zbytnie pieřczenie rodzicow/ zwykło znikczemniwác młodzieniařki: czo wtých częřtokroć iawna rzecz bywa/ ktorzy od wdow mátek w rofkofzách bywayá wychowáni. *KwiatKsiąř* E; Nihil tam facile in animos teneros atque molles influit quam varii canendi soni, Nyc ferćá dobrego w roskofzy wychowanego richley nie zeymie yáko Muřiká á řpiewanie. *Mącz* 132a; *SkarŻyw* 21; Ták fie pan z fwoimi wiernémi řpráwuie/ Iz im té tu poćiechy zálem przeplátuie: [...] Iákóř tę řwięta pánnę/ ktora ták vmiłował/ Pewnieć iey tu w rofkofzách/ ná řwiećie nie chował *SiebRozmyř* B.

»w rozkoszach leżec« (1): Oni [*řli ludzie*] przeciwnéy fortuny nie znáia/ Y w dobréy řile długie láta trwia. W rofkofzách leżá/ ná to fye podáli/ By ieno woli řwéy dořyc dźiałáli. *KochPs* 107.

»mie(wa)ć rozkosz (a. máło rozkoszy)« [*w tym: z kogo, z czego* (25), *w kim, czym* (11), *z kim* (2), *gdy* (1), *skąd* (1), *cum inf* (1)] = *delectare se Mącz*; *habere iucunditatem Vulg*; *delectationem a. voluptatem habere, delectari, volupt(u)ari Cn* [*szyk zmienny*] (76): Plakali téź apořtolowie/ iř po niřm řirotami zořtali a wřřakoř w onym placzu/ niewymowné wefelé/ rofkofy/ iř kochanijé zewřřytkich řtron mieli *OpecŻyw* 174; *MiechGlab* 20; Coź za roskofz w pańřtwiech máją [*bogaci*], Ktorych tak chciwie žádają *BierRozm* 17; *RejRozpr* Cv, Ev, K2v; *RejKup* h4, t8v, aa4; *MurzHist* B4v, O2v, O3, R4v; Bowiem fie ći wefelá co myę wćiřkáya/ Gdy baczą řem w czym wřřifon wielká rofkofz máia

LubPs D, Hv, I2v, P5; A mam też tu łąliady nie dáleko fiebye/ [...] Ták fie s łobą wełpolek nadobnie zgadzamy/ A rzadki dzyeń gdy s łobą wzyfcy nie bywamy. Mamy tákye rofkołzy tákíe krotochwile/ Zebyś y łam rad pátrzał wierz mi ná to mile. *RejWiz* 66; [*hetman pysznych, tj. czart*] Oládził też fwoy poczet/ iákoś widzyał cudnie. Co z miełzki by łzaleni po łwiátu látáią/ A ná pychę nádętą ludzi podłzczuwiáią. Bo pátrzay iáką rofkołz s tego łobie miewa/ Káżdego ták włowi/ gdy fie nie nádzyewa. *RejWiz* 173v, 20v, 21, 43v, 71v, 73v (15); *RejZwierz* 118, 122v, 135; Aczłkolwiek tych wiele iefł/ ktorzy [...] zálećieli rozumem do niebá/ áby wiedźieli biegi/ łpołob/ y połózenie iego/ [...] á rofkołz s tego ołobną mieli *BielKron* 455v, 12, 114, 178, 334v; *Libellum* ideo misi quod arbitrabar te delectare posse, Połáłemći xiáski [!] dla tego yżem cie bacził z nich wielką rofkołz mieć/ álbo iż fie w nich kocháłz. *Mqcz* 343d, 282c, 341d [3 r.]; *GórnDworz* B7v, Ee8v; wzyway moiá miłá dułzo/ włzák dosyć mawá wzyłtkich rofkołzy łwoich *RejPos* 192v, 273v *marg*; O tákich vmárłych/ iáko bogacz iefł vmárł/ mogę tho wierzyć: iż nic nie wiedzą: Bo ná potępieniu będąc wiecznym/ žal/ łmutek/ y boleść ie włtáwicznie trapi/ rofkołzy żadnéy niemáiąc *BiałKat* 156; *HistLan* F6; Bo zdać fie theż więc owym ktorzy bełpiecznych á łzalonych żywotow wzywiáią iż wielką miedzy łobą rofkołz máią/ y wielkey miłości y pokoiu wzywiáią. *RejZwierc* 103v, 26v, 143, [213]v, 227v; *BielSpr* b4v, 49v, 52v; Abowiem połpolicie záwždy to ták bywa/ Krotką z złe nábytego káždy rofkołz miewa. *PaprPan* Dd2, V4v; *KochPs* 18, 79; *KochFr* 82, 107; [*do towarzysza niepomiernie pijącego*] Coż tedy małz w tym zá rofkołz moy namilfzy bráćie/ Wzyłtkim łmierdziłz iáko pies/ wzyfcy pátrzą ná cię. *WerGość* 243, 234; *KochPieś* 9, 53; *ArtKanc* Q8v; *GrabowSet* N2v; *KołakSzczęśl* A3; [*Mojżesz zbraniał się być nazywany synem córki faraonowej*] więcęcy obieráiąc być vtrapionym wełpoł z ludem Bożym; niźli mieć docześną rofkołz z grzechu [*quam temporalis peccati habere iucunditatem*] *WujNT Hebr* 11/25; *WysKaz* 8; *GosłCast* 46; *SkarKazSej* 674a.

»mieć, poczytywać [co] (sobie) za rozkosz« [*w tym: ze zdaniem dopełnieniowym nawiązującym do dopełnienia w zdaniu nadrzędnym (6), cum inf (4)*] = *computare delicias* *Vulg* [szyk zmienny] (15:1): *RejPs* 180v; *SeklKat* I4v; [*Luteranie*] zá rofkołz łobyie máyą dzyeń po dzyeń lubołci náłłádownáć *KromRozm I* D2v; *MurzHist* R2v; Więć zdrádzić biáłągłowę/ zdrádzić przyiacielá/ Iefłzće fie ktemu náśmiać s profłtego dubielá/ Máią łobie zá rofkołz *RejWiz* 31v, 30v; *Leop Iob* 30/7; TO też zá pewną rofkołz/ máią zacni łobie/ Gdy fie pan máiąc gołćie/ zá vcho nie łkrobie. *RejZwierz* 134v; *Witellius* [...] Miał to łobie zá rofkołz kiedy z zuwał Mełálinę [...] cáłował iey záwždy trzewik s pochlebłtwá. *BielKron* 145v; iż fie wzyłtko dla they proźney chwały broi/ y zá wielką to rofkołz ludzie poczytáią/ iż thákich żywotow wzywiáią. *RejZwierc* 115, 113v, 132, 158v, 228, 260; *WujNT* 812 *marg*.

»rozkosz w sobie mieć« = *być rozkosznym* [szyk zmienny] (3): ochłodziłeś lud twoy pokármem Anielfkim/ zełławłzy im z niebá bez pracey chleb gotowy/ máiąc w łobie wzyłtki rofkołzy [*ad omnem voluptatem valentem*] y włzeláki łmák. *BibRadz Sap* 16/20; Zimá co zá pożytki y co zá rofkołzy w łobie ma. *RejZwierc* Bv [*idem*] 110v.

»rozkosz, za rozkosz obrać« [szyk zmienny] (2:1): *RejKup* p5; [*Pan*] nas łtworzył ołobnie nád ine łtworzenie/ A zá łwá rofkołz/ obrał ludzkie pokolenie. *RejWiz* 171; *WSzechmogący Pan* [...] to łobie był ołtáteczną/ po wzyłthkich łwoich pracach/ á náwięłszą rofkołz obrał/ áby był łobie łthworzył człowieká *RejPos* 336v.

»rozkosz (swoją) pokładać (a. kłaść, a. położyć)« [w tym: w kim, w czym (13), cum inf (1)] [szyk zmienny] (14): fyn bozy rofkofz polozyl fwoyą wyey [Maryi] czyftofczy y obral yą matką boftwa fwego *PatKaz II* 48, 35; *RejPs* 187v; A tákiesz z polney miłofci Wfityko fie fnádnie vrołci Y ludzie by fie fferzyli Snadz kędy pierwey niebyli W ktorzych y bog kładł fwą rofkofz *RejRozpr* I4v; Trzimać z Epicury y zynimy cielefnimy ludzmy/ Ktorzi wtim żywocie wżiftki rofkofzy pokładaia/ mowiac iedzmy/ pygimy/ fpymy/ rofkofzuimy/ á vziwaymy *SeklKat* R2v; Pociechá wżytkim wiernem/ iákie Pan rofkofzy fwe wielkye pokłáda być s kościołem swoim/ to iest s fyny ludzkiemi. *LubPs* Qv marg; Tákże y ty nie w iednym rofkofzy pokłáday/ Czáfem fie też o drugie rozumu dokłáday. *RejWiz* 54, 11, 110v; Ciefz fie też onym błogofławionym Synem iego/ ktorego on był ták vmiłował/ iż to łam zeznawał/ że w nim był położył wżytki rofkofzy fwoie *RejPos* 46v, 63, 139v, 349v; [Pan] W nálezý krwi nie kocha fye/ [...] Więtfzą rofkofz pokłáda w duży czyftéy zdrowéy. *ZawJeft* 32.

»rozkoszy pożywać [= doznawać]« (2): *OpecŻyw* 134v; przykład i wyobrażenie Łukasz S. w Euangeljiéi wymalował/ gdzie onego człowieka wypifuie/ ktory wżéch rofkofzy i czego mu się iedno chce/ pożywa *MurzHist* R.

»rozkosz (s) płodzić« = (per)graecari *Mącz* [szyk zmienny] (13): *FalZioł* V 49v, 50v; Bo czo drugim rofkofz płodzy To mnie ze wtydem przychodzy *RejJóz* C8; miłofcz krotką rofkofz płodzy A potym na długie czafi [...] fzkodzy *RejJóz* F6v, C7v, Dv; *MurzNT* 108v; A łą ludzie tego fwiátá/ ktorzy dármo chleb iedzą nic nietzynią/ nikogo nieutzą/ iedno tylko proznuia/ y rofkofzy płodzą *KrowObr* 36v; Iściec to więtfzy przyfmák młodemu niż z miodem/ A grzebłby fie do tego by fnadz y pod lodem. Aby iedno oględáć co rofkofzy płodzi *RejWiz* 22v, 21, 23; *Mącz* 75d, 148b.

»z rozkoszy radować się« (1): A s tychci to rofkofzy dużá fie ráduie/ Gdy nic niebefpiecznego o fobie nie czuie. *RejWiz* 54v.

»rozkosz (a. trochę rozkoszy) (u)czuć (a. poczuć)« [w tym: w czym (4), z czego (2)] = voluptatem capere *Modrz* [szyk zmienny] (13): A ták iż ftary człowiek bárzo niepofoalny iest do wiela rzeczy/ do wiela zabaw [...] więc [...] / áni rofkofzy vczuć może *Górndworz* H6v, Dd4v, Ff3v, Ff8v, Ll1v, Ll2; Bo z korzyści by naobfitzey/ nikt rofkofzy vczuć niemoże/ iedno rozboynik *ModrzBaz* 108; Chwálné łą fprawy iego [*Boga*]: wielką czuie Rofkofz/ kto fye im pilnie przypátruie. *KochPs* 170; *KochFr* 40; *KochPieś* 20; MOgę rzéc/ iże ofobnie miłuielz/ A w tym nawiętfzą Krinłki rofkofz czuiefz: Gdy do lámégo dná káżdą [tj. każdy kielich wina] wypráwifz *PudłFr* 39; *ArtKanc* R19v [2 r.].

»([komu]) rozkosz (u)czynić, udziałać, czyniący« [w tym: z kogo (1)] [szyk zmienny] (7:1:1): *BierEz* S3; pokarm yey [Maryi] byl ktory uyaczey naturą yey umorzycz myal nyszly posylycz a ozyuycz albo roskosch uczynycz *PatKaz III* 147; *GlabGad* A5; to nafienie ktore pádło ná prawdziwą rolę fercá człowieká cnotliwego/ vczyniło wielką rofkofz iemu/ iż fie przijęło w fercu iego/ iż mu przyniofło wdzięczny owoc v niego. *RejPos* 65; á tym go chwalić będyelz/ iż nie poydzyelz zá drogámi fwoiemi/ á nie będye fie znáydownáá fwowolna mowá w vfciech twoich/ thedy vczynifz s siebie wielką rofkofz Pánu fwoiemu. *RejPos* 226v, 165; á cożci to wádzi/ coć y rofkofz/ y krotofilę y pożytek czyni? *RejZwierc* 107v, 232v; Voluptarius, Quod voluptatem affert – Rozkofz cziniąci. *Calep* 1140a.

»uda(wa)ć się na rozkosz(y), za rozkoszami, do rozkoszy, w rozkoszy« = indulgere genio, persequi voluptates, vacare voluptatibus *Mącz* [szyk zmienny] (6:6:1:1): Prożność człowieká/ á zwłázczá

tákowego który lię vdał zá rofkořzámí ťwiátá tego. *BibRadz Ps* 143 *arg*, I 463c *marg*, II 141a; *Mącz* 106c, 144b, 386a, 472a; *RejPos* 6v; gdy pomárli ťprawce ťtárzy/ [Rzymianie] vdáli ťie ná rofkořzy ťwieckie/ ná igrzyťká/ ťproťtne/ ná cžci/ kołácye/ goťpodárťtwá/ máłzkáry/ gámrácye. *BielSpr* 3v; [ťw. *Benedykt*] latá obyczáymi przechodžác: do žadney lię rofkořzy nie vdał: [...] gdy iefzczé ťwiátá vžywác mogł/ ták im iáko vťchłým kwiátém wzgárdził. *SkarŻyw* 248; kto pokoiu od Páná Bogá dánego/ ná koťcielná ťłufzbę iego [...] nie vžywa: náťťępuie ťwawola [...] iťz zápomina Páná Bogá/ y vdáie lię w prožnowáníe y w rofkořzy *SkarŻyw* 558, 557; Bo owi co zá ťwiátém w ťwoiey roťpuťtnoťci/ Vdáiá lię ná zbytki/ rofkořzy/ luboťci. Zyiá po beťtyálťku zápomniawťzy Bogá *KołakSzczeńť* D; *WujNT* 860.

»rozkoszy uży(wa)ć (a. zaży(wa)ć); rozkoszy używanie« = *haurire voluptates, vesci voluptatibus* *Mącz*; *in deliciis esse a. vivere* *Vulg* [szyk zmienny] (68;1): *RejKup* dd8; Nie vžywiefz ná ťwiece ták žadney rofkořzy/ Potým ťmierć márníe s ciálá duťžę precž wypłofzy. *BielKom* E5v; *KrowObr* 241; Nie pływałby márynarz áni gárdłá ważył/ Ale to wťzytko cžyni by rofkořzy záżył. *RejWiz* 20v, 2v, 20v, 21, 21v, 22 (9); *RejZwierc* 10v [2 r.], 11, 134; *BibRadz Prov* 8/30; *Mącz* 153c, 489c; *RejAp* AA6v, 151, 152v [2 r.], 153, Dd4v, Ff; bo to/ czo po tym záżyie trochę rofkořzy/ nie wten cžás przydzie/ gdy tego cžłowiek náder prágnął/ y miał by to był ťobie zá wielkie ťzczęťcie/ ále wten cžás/ kiedy máło ábo nic/ dbał o to *GórnDworz* Dd4v, Llv; *RejPos* 13, 82v, 138v, 162 [2 r.], 162v (9); Bo ziemiá ták złým iáko y dobrym równie iefť wťzyťtkim daná/ y wolno káždemu wedle ťwego zdánia rofkořzy iey vžywác. Ale dáleko ci dwa [tj. *źli i dobrzy*] rozno od ťiebie w tey rofkořzy vžywáníu chodžá. *RejZwierc* 142; Tylko iefzczé tá náłzá ťławna Polťká áž do tego cžáfu/ y wolnoťci ťwoich poćciwych/ y rofkořzy ťwych zwyczáynych vžywałá/ y iefzczé pocžęťci vžywa *RejZwierc* 255, 26v, 67, 106v, 132, 164v (16); *BielSpr* 39; *CzechRozm* 113; *PaprPan* Bbv, Cc, Ee3; Mníey by ná ťwiećie troťk byłó/ By lię to dwoie [tj. *rozum i młodoť*] łączýło: Y oni [młodzi] by rofkořzy trwálťzych vžywáli/ Siebie/ áni powínných w žalby nie wdawáli. *KochOdpr* B; *SkarŻyw* A3v, 140, 308; *KochTr* 19, 21; Nie ieden tám ná tydžień tylko ma ťzeť groťzy/ A wđzy *content*/ ty w dródze chcefz záżyć rofkořzy. *WyprPl* C2v; Y będą plákác/ y nád niá [nad miastem *Babilon*] nárzekác krolowie žiemťcy/ ktorzy z niá wťzeteczeńťtwo plódžili/ y rofkořzy záżywáli/ gdy vyržá dym ťpalenia iey *WujNT Apoc* 18/9, 18/7; *SkarKaz* 639a; *CiekPotr* 83; [L*GranWarszPrzew* 1570/71].

»w rozkoszy (rozkoszach), z rozkoszą ([czego]) uży(wa)ć (a. zaży(wa)ć)« [szyk zmienny] (12:11): bo będzie z rofkořlá vžywał prácowánia rąk ťwoich á ná wťťem mu ťie będzie wedłóg myťli ťzczęťciłó. *RejPs* 195v, 106v; A ťnadz więcey ťam im [bogacz *pieniądzom*] ťłużył Nižby ich z rofkořlá vžýł *RejRozpr* E3v; *LubPs* N2v; tu wťzytko ná ťwiece iáko dym przeminie/ Iedno to co w rofkořzy záżywiemy ťłynie. *RejWiz* 22v, 20, 67v, 140, 149; *BielKron* 79; *RejAp* 157v; *RejPos* 180v; Bo widzifz iž goťpodarz dobry robi cžáły rok w wielkiey prácy ťwoiey/ ižeby tož ťobie žimie odpocžywał/ á vžywał w rofkořzy oney pracey ťwoiey. *RejZwierc* 136v, 28, 88, 93v, 110, 132v, 160v, 229; bo kto ťię tym ťpoťobem [nauką *miłowania cnoty*] zwyczái/ ten káždego vržędu ábo z rofkořlá vžywác będzie [cum *voluptate ... versabitur*]/ ábo iefťliby cięžki á trudny był/ nie cięžki mu ťię będzie zdał *ModrzBaz* 9; Odrzuć to twárde ťerce/ á záżyy dni dobrych wroťkořzy. *SkarŻyw* 532; *KochPieť* 14.

»(wz)gardzić (*a.* wzgardzać) rozkoszy, rozkoszą; wzgarda rozkoszy« [szyk zmienny] (8:2;1): *BielKron* 258; Przykładny żywot świętego Alekszego/ Abyśmy rozkofzy tego światá wzgardzáli. *HistRzym* 123, 71; Piotr [książę weneckie] wciáfna dziurę leść/ y fkorę łtárą z łiebie odrzeć y łpuścić páńłtwo/ y żoną/ dziećmi/ y rozkofzámí włzytkiemí wzgárdzić vmyślił. *SkarŻyw* 570; [Dympna] pánieńfką czyłtość łwoię/ Chryłtułowi oddála [...] y tym wiecey rozkofzámí/ vbiory/ powagą/ y inemi łwieckiemí/ krolewłkiemí domu łkázámí/ gárdziłá *SkarŻyw* 486, 340, 486, 580; *KochTarn* 78; *Phil* 13, R4.

»w rozkoszy żyć, mieszkać, żyjący« = *in deliciis vivere Vulg; vivere Epicurum Mącz* [szyk zmienny] (18:1:1): *MurzHist* Q4v; *MurzNT* 178v; *KromRozm III* D4v; Pán Kryłtus krzyłz nolił y połromocenie ná łwiećie/ á Wikárij iego [tj. papież] w rozkofzách żywie y chwały tego łwiátá vzywá? *KrowObr* 11v, 63, 225; *Leop Apoc* 18/9; *Mącz* 500c; *RejAp* 35; Zaden w rozkofzy nie żywie/ Obchodząc łie niepoćiwié *RejZwierc* 232v, 145v, 232v; *BudBib 2.Esdr* 9/25; *HistHel ktv*; y ty podobno połpołłtwo tego [tj. pijaństwa] wodą nie zmyiełz/ ktore pátrzyłz rádo ná Sędzie/ álbo ná łwe przełżone/ w tákíey rozkofzy álbo zbytku żyiące. *WerGość* 214; *ArtKanc* 13v, S3v [2 r.]; *WujNT Iac* 5/5; Lepięy łmierć podiác [!] Z dobrým z ochotą/ Niż w rozkofzách żyć Z iáwną niecnotą. *GosłCast* 76.

Wyrażenia: »rozkosz cielesna, ciała« = *delectatio venerea HistAl; libidinosa voluptas Mącz; voluptas corporis Modrz* [szyk 23:7] (29:1): *OpecŻyw* 5; Nigdzieciém nienayduiefz nauki łepłłé naprzeciw zdrádlíwym a krotkím rozkofłám cíelełnym [...] iako w żywocie [...] Iezu Kryłta *OpecŻywPrzedm* C3, C3; *BielŻyw* 38; *HistAl* H3; *KromRozm III* D4v; Vpominamy tełz áby w rozkofzách cíelełnych nie żyli/ y cíálá łwego niekocháli *KrowObr* 63; *RejWiz* 54; *LeszczRzecz* A3; *Mącz* 192a; łóże ielł gnułność/ á cíelełna rozkofł *OrzQuin* G3v; Czárnokłięźnik ielłći dyábeł kthory człowieká dzierzy przez rozkofzy cíelełne w mocy łwey *HistRzym* 56v; *KuczbKat* 270; *WujJud* 146, 189v, 212v; *WujJudConf* 191v; *RejPosWstaw* [1102]; Ale iż żydom o wczás/ pokoy/ y rozkofzy cíelełne idzie *CzechRozm* 115, 248; Mierność/ popędlíwoścíam łerdecznem y rozkofzám cíelełnem miárę zágóaniczá. *ModrzBaz* 15, 18; Wiele ich ielł ktoryz rękę ná iáłmużnę łćiągáią: ále rozkofzy cíelełney vwłóczyć łobie niechcą. *SkarŻyw* 141, 201, 269 [2 r.], 317; *CzechEp* 232; *SkarKaz* 43b, 489a.

»doczesna rozkosz« [szyk 22:7] (29): ale abychmy maiąc napieczy łwięte nauki twoie ty włłytki yne doczełne kochania a rozkofzy łecze v łiebie wazyli *RejPs* 91, 74, 80, 112, 179; Bog kazdemu łnadz tełz płáci łzczodrze Tu ná łwiećie doczełnią rozkofzą Tam łwą łaską kiedy z tąd popłószą *RejJóz* Q4; *RejKup* Bv, ee8; *KrowObr* 225 marg, [247]; *RejWiz* 19v, 106; *RejZwierc* aa2v, 134; *RejAp* 187; Máła rozkofł doczełna ielłi złe dokonánie. *RejPos* 30v marg, 14, 67, 146, 179v, 217v, 262v; *CzechRozm* 113; *PaprPan* Cc2v; Pánie [...] Miéy nas ná wódy/ niech nas nierópycha Doczełna rozkofł łicha. *KochTr* 19; *KołakSzczęł* A4; *WujNT Hebr* 11/25, s. 551; Każ zwáláłyć te dźíwne łwiegotłíwe Márki/ Aby łię nie źieždźály częłto ná iármárki. Bo iák ielłczce drugich dwu k łobie przywołáią/ W doczełnych nas rozkofzách pewno łszukáią. *CzahTr* L3v.

»rozkosz dusze, duszna« [szyk 3:2] (5): Ná iedno dułzá wíedzye/ á cíáło ná drugie/ A závždy to rołterki miedzy nimi długe. (marg) Rołkofł dułze. (–) *RejWiz* 43v, 54, Cc5, Dd2; Pan Kryłthus [...] ielłth w łudzyoch wíernych żywym vmoczníením/ ożywiáiącz y łpráwuíącz czł[ow]ieká/ kthora mocz nie tylko myłłením nieiákim poymowaná bywa/ ále bywa pocżutha z niewymowną pociechą

á rofkoľzå duľznå y cieľeľnå/ thåk iż y w roľpråwie y w poľtępkoch ludzi wiernych zåtåíc ũe nie może. *RejPosWstaw* [1102].

»krotka (a. krociuchna, a. krotko trwajåca) rozkosz« [szyk 9:1] (10): *RejRozpr* K2v; Bo ty małe krotofile a krotkie rofkoľzy Zaden ũe z nas nie obaczy gdy to czas roľpľoľzy *RejJóz* F4; *RejKup* Dv; *LubPs* ee6; [żli ludzie] idå do zginienia ũwego/ nic nie dbåjąc o ũwiåtå ľåľkę twoiej: iedno åby tu poki poty zåżywåli tych mårnych å nikiżemnych y bårzo krotko trwåjåcych rofkoľzy å mårności obľudnego ũwiåtå tego. *RejPos* [278], 138v, 262v, 264; *PaprPan* Dd2; Iåko tedy złe vczynki y rofkoľzy krotkie y doczeľne nigdy nie ľå rowne ku oney wieczney męce piekielney/ å przeciej piekľo zåľuguiå *WujNT* 551.

»luba rozkosz« (1): Tu ũiedzi/ złotem/ czeľć koronowåna: Tu lekkim piõrem ľawå przyodziana: [...] Tu luba rofkoľz/ y zbytek wyrzutny *KochFrag* 14.

»marna, mizerna, nędzna rozkosz« [szyk 16:5] (19:1:1): A tåk mårne rofkoľzy ũwiåtå omyľnego/ Tyć przyľmåki miewåiå v ľtanu kåżdego. *RejWiz* 48v, 32; *RejAp* 199v; dobrym å cnotliwym Krzeľciånom [...] [przynależy] nie przekľådåć ľobie tu więcey tey nędzney rofkoľzy å doczeľnego bogåctwå ũwiåtå tego *RejPos* 23; O nędzne wľodårľtwå å mizerna rofkoľzy. A co ielzच्e kthemu/ ľtråć Pånå ũwego *RejPos* 317, 67, 159v, 162v, 165, 180 (11); [rodzice] woľå ie [dziatki] ćwiczyć/ åľbo w rzemioľtach/ åľbo w zbytkoch/ åľbo w rofkoľzy mårney å obżårľtwie *RejPosWstaw* [412]; [św. Wojciech] gdy z pracy ľzkolney wyprzågľ/ å proźnowånia ľobie dopuľciľ/ [...] rofkoľzy marney koľztowåć: z rowienniki bieľiad vżywåć: [...] pocżåľ. *SkarŻyw* 352, 192, 308; *ArtKanc* K20; *SkarKaz* 7a; *KlonWor* 55.

[»rozkosz miľosna«: Rofkoľz miľoľnå [wyd. 1579 zmienia: Kochånie] zowiemy/ gdy ćzľowiek vmyľľnie chce ũe myľľå båwić/ y rofkoľzy vżywåć o czym złym myľľåc *LGranWarszPrzew* 1570/71.]

»nieprzystojna rozkosz« [szyk 2:1] (3): *KochZg* A3; åbowiem ludzie w dobrym bycie [...] ľtawåiå ũe nieľpråwiedliwemi/ niepowćięgliwemi/ y vľthåwicźnemi w dziwnych/ å nieprzyľtoinych rofkoľzach. *Górndworz* Hh3; *ModrzBaz* 12.

»nierzådna rozkosz« (2): a ľå ľľowa S. Avgvľtyna/ ktory tak mowi/ powćięgåć ũe od zľoľci/ y nie rzådnych rofkoľzy/ tego ũwiata to ielť poľt wielky *SeklKat* Fv; *KwiatKsiåż* D.

»niewymowna rozkosz« (1): [św. Anzeľm będac chorym, usľyzał gľoľ] å chceľ wiedzieć co to ielť zakonnikiem być? Y prowadziľ go do pięknych påľacow złotych/ y ogrodow niewymowney rofkoľzy peľnych. *SkarŻyw* 334.»rozkosz omyľna« (3): *RejWiz* 48v marg, Cc8; Day mi doczeľkåć wieku ľpokoynego. Tåm duľzå wzgårďzi (åćz iey dżiľ należy) Rofkoľz omyľnå: å do ćiebie zå tym Steľkni ľię *GrabowSet* D.

»prawdziwa rozkosz« (2): Prawdziwa rofkoľz ielťh zåwdy dobra/ å prawdziwy bol/ ielťh zåwdy zľy *Górndworz* Ff3v, Ff4.

»rozkosz nad rozkoszami« (1): Ale gdy ũe kto pięknie/ ľam rozmierzyć vmie/ A co cnocie przyľtoi/ wżyľťkiemu rozumie. W boiåźni s ľåľkå Pånľkå/ tåk tego vżywa/ Ten rofkoľz nåd wżyľťkiemi/ rofkoľzåmi miewa. *RejZwierz* 135.

»rozkoszne rozkoszy« (2): A coż ielť nå tym/ iż komu s przeźrzenia iego ũwiętego zeydzye wdzyęćzny maľżonek [...] gdyż tho pewnie wie/ iż on pirwży polľubiony maľżonek iego [tj. *Chrystus*]

żyw ieft/ á z wielkimi pilnościami/ á z wielkimi opátrnościami á rołkołznemi rołkołzám/ zówždy ieft gotow ná wípomożenie y ná opátrność káždego połlubionego łobie. *RejPos* 355, 126v.

»sprosna rozkosz« (3): Sprofná rołkołz/ zámyka w łobie plugáwe námienienia niegodne zbytki/ ktemu też vmyłły w pokułach ku złemu fłłonne *RejPosWstaw* [1102], [1102] *marg*; Iempfar [...] niehámołnemi Nápełniona fprofnými światá rołkołzám/ [...] Zdrády/ obłudy/ fałżu/ pychy wyraz żywy *GosłCast* 11.

[»rozkosz szkodliwa«: Macie tu historyjá o przodków swych szyku, Którzy póki rozkoszy szkodliwych nie znali, Zawždy Rzymian z wielkimi wojski przemagali. *StryjPoczął* 54.]

»rozkosz (wszystkiego) świata (tego), świecka« [*szyk* 85:13] (78:20): *OpecŻyw* 162; *BielŻywGlab nlb* 13; *SeklWyzn* Fv; Y o Kupczum yakyems fłyłłá Iż mu był Bog fłóżicz kazał Czas zonych fwieczkych rołkołfy *RejKup* x7, t8v; *MurzNT* 43v [2 r.], 48v; *BielKom nlb* 3, 6; *LubPs* Rv *marg*, bb4 *marg*, ee6 *marg*; Vkáłz mi prołzę cie? gdzie może być wietłzy dołtátek wżyftkiego? wietłza rołkołz światá tego? Wietłze kochánie ciáłá fwego? iáko ieft w Kláłtorzech? *KrowObr* 140, 28v, 66v, 78, 241; [*Epikur*] iedno w rołkołzach światá tego pokłádał wżytko dobre człowicze *RejWiz* A5v; Nadobnie Horácius rołkołz światá tego Wypifał/ á napirwey záczył iá od tego/ Gdy kto rownego dobrá fzczeńciem przypáđłego/ Vżywa s pocźciwołciá wedle ftanu fwego. *RejWiz* 55v, 2v, 48v, 107; *BibRadz* Ps 144 *arg*, II 141a *marg*; *KochSat* B3v; Irretire adolescentulum illecebris corruptelarum, Záwięźbić młodziencá ná omylnych rołkołzách świata tego. *Mącz* 165b, 106c; *RejAp* 169v, 176v; *HistRzym* 65, 123; Vnołi nas nędzny fwiát/ rołkołzy iego záłlepiły fercá náłze. *RejPos* 136v; žáadne wípomożenie nie może być tobie po fmierci twej vcźynione iefliże ták zeydziefz w tej márney rołkołzy á w tey márney obłędliwołci fwiátá tego *RejPos* 162v; Pánie [...] day áby nam obmierzły dla imieniá twego świętego ty márne rołkołzy światá tego *RejPos* 165; [*bogacza*] ktory też wiele rządzil á włádał rołkołzám y dołtoienłtwy światá tego [...] nam iáko źwierciáđło w tey tu mierze wyftáwiono/ ku przefłrzeżeniu náłzemu *RejPos* 316v, 6v, 7, 17 [2 r.], 19, 26 (35); *RejZwierc* 164v, 180, [193v]; *BielSpr* 3v; *WujJudConf* 144v; CI [*Kurzeńscy*] fie w rołkołzach fwieckich namniey nie kocháią/ Ale łobie nád wżytko wiecey przekłádaią/ Bogá y iego święte ná włzem rołkazánie *PaprPan* F2; *KochPs* 71; Rozmiłuy fie czytánia pílmá S. á rołkołzy świeckie porzućifz. *SkarŻyw* 47; AVftrebertá [...] z młodołci światem y iego rołkołzám márnyymi gárdzić/ á Duchá świętego nápełnioná/ Páná Bogá y fłufzby iego prágnąc poczęłá *SkarŻyw* 192, 20, 200, 270, 297, 308; *NiemObr* 114; *KochTr* 21; niewierni [...] dla márney rołkołzy świeckey/ nayduią wymowki fzkodne kłáłce Bołkicy. *ArtKanc* K20, K20v, R19, R19v, S7v; W rołkołzách światá tego źle pokłádać wiele. *KochFrag* 51; *LatHar* 602; *KołakSzczęł* A3; *WysKaz* 8; *SiebRozmył* D4; Poćiechy y rołkołzy światá y ciáłá tego: bolełciá fie końcżą/ y gorzkołci w łobie y vprzykrzenia máią. *SkarKaz* 637b, 43b; *GosłCast* 11. Cf »dla rozkoszy świata«, »ku rozkoszy świata«.

»ucieszna rozkosz« (2): ZAwitay trunku święty/ dawno požáđány [...] Ty Zołnierzá wypráwifz/ bárzo wydworkego/ Philozophá w náukách/ nád fpođziw fworkego. Ty wefela dołáiefz/ vciefzney rołkołzy/ Krotochwile/ Muzyki/ z rozlicznymi głofy. *PaxLiz* Dv, A2v.

»rozkosz wieczna« [*szyk* 1:1] (2): Przodkowie náłzy czo rozum miewáli/ Wieczną rołkołzá wdzięczny pokoy zwáli. *RejZwierc* 227v, 238v.

»ziemska rozkosz« [szyk 3:1] (4): *RejPs* 91v; dawno Pan y przez ine Proroki opowiedać raczy: Iż iefli będyecie posłuchawać mnie [...] rokofzy ziemskich vżywać będyecie *RejZwierc* 192; (*nagł*) Bogdan Książ Rożánki [...] (-) Mitridates [...] Rycerzá tego/ Zoftáwił nam potomkiem ná pohánca złego. Opuściwly doczelne te zyemskie rokofzy/ Od ktorých go y nędzá y głod nie odpłózy/ Stoi iáko mężny Lew *PapPan* Cc2v; *WujNT* 860.

Szeregi: »bogactwo (a. bogactwa), (a, abo, ani, i) rozkosz(y); z rozkoszami bogactwa« [szyk 13:5] (17;1): Tu s placzem oglądáycie nędzni tego fwiata miłofnicy/ tzo fertza wafle kochácie w bogatztwie ij w rokofly/ iakotz wielki smutek ij zaloftz wał ftworzyciel cirpi. *OpecŻyw* 102v, 15v, 16; *RejWiz* 62v; A iáko nas do nich [świat do klatek] dziwnie wabi [...] Wielzáiąc nam czaczká rozmáite/ Z rokofzami bogáctwá obfite Ktolemi nas tak pobłaznił márníe *RejAp* 199, 176v; zá námi vftáwiczníe miał ten przełádownik [tj. szatan] chodzić á wołác/ obiecuiąc nam dziwne bogáctwá/ dziwne rokofzy/ vfkázuiąc złościwe drogi/ iákobychmy ich doftawác mieli/ ábychmy iedno odftąpili od Pána fwoiego *RejPos* 72, 62v, 82v, 116, 292v; wđyc Abráám/ wđyc Iákob/ wđyc Dawid/ Sálomon/ y infzy Pátriárchowie vżywáli bogáctwá fwiátá tego y rokofzy iego? *RejZwierc* [193v]; wziáwly onę żonę poćciwą od iey przyaciól/ z wielkim bogáctwem y zwielkíemi rokofzami do onego smętnego Tobiałzá y s fynem z wielką rádością przywiódł *RejZwierc* 199, 257, 257v; *HistHel* B; *SkarŻyw* 14; *WysKaz* 12; Pierwly wiátr [tj. niebezpieczeństwo] iefł Pożądliwość/ to iefł/ chęc do rokofzy ábo do bogactw. *KlonFlis* A4v. [Ponadto w połączeniach szeregowych 10~r.]

»ani rozkosz, ani chłuba« (1): A w thym nie fzukał/ áni rokofzy żadney/ áni fwey włafney chłuby/ ktorą fie przyrodzenie iego hydziło *GórnDworz* B7. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1~r.]

»rozkosz i cielesność« (2): [zli i niewierni posłańcy i kaznodzieje] ktorzy od kościoła posłáni/ ná rokofzy y cielesności fwiátá tego zábáwieni/ inną fobie náukę okrom kościoła wymyfláią *SkarŻyw* 270; *SkarKaz* 242a. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»cześć i rozkosz« (1): Bys téz áże do dzifiefłfego dnia zawždy wetzciách ij w rokofłách miełfkál/ tzożby bylo pożyteczno wlyftko tobie bys iuz natychmiáft vmrzétz miál. *OpecŻyw* [192]v. [Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.]

»rozkoszy i delicyje« (1): Tym fpofohem znác dawáiąc/ że zá tym będzie wolna Rzeczpołpolita od Sedycyey/ gdy obyvátele wzgárdziwly rokofzy y delicye ná mále przełthawáią. *Phil* R4. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»dobra i rozkoszy« (1): Y dopieroż on lud rozrzewnił fie/ wfpomináiąc [...] iákie dobrá y rokofzy vtrácił *PowodPr* 75.»dostatek i rozkosz« [szyk 2:1] (3): *SkarŻyw* 21; *WujNT* 263; Nie dziwne nam páłace áni dwory/ áni złotá/ áni woyfká/ áni rokofzy y doftátki. To nam dziwno/ iż temu fynaczkowi niebo y gwiazdy flúżą *SkarKaz* 519b.[Ponadto w połączeniach szeregowych 6 r.]

»nie gamracyja ani rozkosz« (1): [*Likurgus*] Dzieci ktorým siedm lat minęły/ nie do miáftá ale ná wieś do roley dáwác kazał/ áby látha fwoie nie ná gámrácyiey áni w rokofzy/ ále ná prace vftáwiczne wydawali *BielKron* 272v. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»hojność a rozkosz« [szyk 1:1] (2): [człowiek zapomniawszy o Panu Bogu] vftáwiczníe á vftáwiczníe á nie fkromnie vżywał tych vbiorow fwoich/ tych hojności á tych rokofzy fwoich *RejPos* 162, 185v. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»rozkosz i (a, albo) kochanie« [szyk 4:2] (6): *OpecŻywPrzedm* C3; *RejPs* 91; W K M [...] będąc w wielkiej roskosz y a w wielkiem kochaniu/ w przyrodzonym Polskim Krolestwie swoim/ [...] [zachowałaś] w wielkiej poczciwości flawną powagę stanu swego Krolewskiego *RejJóz* A2; *LubPs* bb5; wzgardzony a marny szatan/ widząc onego człowieka/ onego nędznego Adama y z żoną towarzyszką swoią/ iż był w wielkim kochaniu a w wielkiej roskosz y Pánfkiej/ zażrał mu tego *RejPos* 101. Cf »na rozkosz a na kochanie«. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»rozkosz, (a, albo, i) krotochwila; krotochwila z rozkoszą« [szyk 16:3] (18;1): *RejJóz* F4; *BielKom* n1b 3; *Ledá* nędzna niewiaćka káždego zbłaźniła/ Co wżytko krotochwilá z roskoszá spráwiła. *RejWiz* 28v, 27v, 66; *BielKron* 161; gdyż tu widamy [...] v bogaczow swiátá tego/ iákíe oni sobie roskosz y a krotochwile stroiá w páłacach álbo w ofiádłóciach swoich. *RejAp* 176v; *RejPos* 180v; owocow náfużyć/ rożyczek álbo inych ziółek náfmáżyć/ wodeczek nápalic/ wżytko to roskosz a krotofilá *RejZwierc* 110v; A nie czytay sobie písmá swiętego iáko fábuł tylko dla roskosz y a dla krotofile swoiey/ ále sobie pilnie vważay a rozważay *RejZwierc* 206, 26v, 138, 164v, 256v, 260; ták káždemu ćwiczeniu/ kážda walká nie íest strážliwa przeciw káždemu nieprzyiácielowi/ íedno roskosz a ofsobna krotochwilá. *BielSpr* 2v; *ArtKanc* R19; *Calep* 300b. Cf »z rozkoszy a dla krotochwile«. [Ponadto w połączeniach szeregowych 6 r.]

»rozkosz i lubieźność« (1): (*nagł*) O wzgardzie roskosz y lubieźności. (-) MA też dobry obywatel *verissimae gloriae studio voluptates contemnere Phil* 13.

»rozkosz i (albo) lubość« (3): Zapráwdę íamo ono wefelé/ ktoré od íamého boga bywá bráno/ ktorému gdy przyrownáíí ktorá roskosz albo lubość/ ímutek íest *OpecŻyw* 187; [o *dwojakiej pożądlivości*] Bo íedná z nich tylko ná pożytek pátrza/ a druga ná roskosz y ná íprośne lubości. *KuczbKat* 345; *ReszList* 148.[Ponadto w połączeniach szeregowych 4 r.]

»majętności i rozkoszy« (2): *KrowObr* 241; z domem s twym/ y ze wżyftkiemi powinowáthem twemi/ thákże ze wżyftkiemi máiętnościami y roskoszami twemi máż być dan ná írogie rozdrapanie. *RejZwierc* 259v.[Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»rozkosz, myśl dobra« (1): ítárzy óni ludzie nákládáli bárzo wiele/ áby lázienné álbo ciepliczne pálace/ były co na kósztownieyzé/ a co nawefelzé/ áby to roskosz y myśli dobréy/ a nie fráunku ani melánkolijéy flúżyło *Oczko* 18v.[Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»rozkosz a nadzieja« (1): a iákoż thu nie fluchác tey swiętey rády a nápomínania yego [*Boga*] gdyż pełná zewfząd roskosz y pocieźliwey nádzyeie twey/ gdyż zewfząd pełná onych wdzyęcznych obietnic íego. *RejPos* 181v.

»obrada [= radość] i rozkosz« (1): ía on niepráwości y rozliczney złości pełny grzeźnik [...] zá krotką/ nikczemną/ y plugáwą obrádę y roskosz z grzechu/ Dyabłu íię w niewolá podawfzy [...] *LatHar* 144.

»rozkosz i ochłoda« (1): In amici mutua benevolentia conquiescere W zobopolney miłości przyacielskiej roskosz y ochłodę mieć. *Mącz* 341d.[Ponadto w połączeniach szeregowych 7 r.]

»ozdoby i rozkoszy« (1): Íedni [...] zwierzchnie tylko rzeczy vpátruią/ [...] Íeść pic a roskoszowác po wżyftkie íwe látá Ozdoby y roskosz y mieć wżyftkiego swiátá. *KołakSzcześl* A3.[Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»rozkosz i (a) pieszczota« [szyk 4:1] (5): Gdzye w wielkoye rozkolły á pyeffczocyemyeffczánye chowáyą fyny íwe/ s ktorych zás wyelkich lekkosci yfromoty doftawáyą. *GliczKsiqz* E5v, E6; Sámi teź Turcy niektorych Chrześcijanów kochaná pieszczotę y rozkolzy [*mollitium et delicias*] ták dobrze wiedzą/ iż [...] powiedáią że fię z wieprzami karmnemi potykác máią. *ModrzBaz* 118; *SkarKaz* 517b; Bez prace/ bez fráunku [*człowiek leniwy*] chce mieć wychowanie. [...] Miła mu Epikurfka rozkolz y pieszczotá. *KlonWor* 33.

»pochłubki a rozkoszy« (1): To teź wiefz/ iż Pan obiecuie w pośrzedku tych pochłubek á rozkolzy twoich poľlác po duľzę twoię. *RejPos* 201.

»pociecha, (i, a) rozkosz« [szyk 5:3] (8): *RejKup* o4v; *RejAp* 41v, 88; kiedy człowiek ofobno íeft od tego kogo miľuie/ wielką mu ciężkość á trapienie przynosi/ iáko zálię bythność niewymowioną pociechę/ y rozkolz. *GórnDworz* Mm3v; *RejZwierc* 32v; *RejPosWstaw* [1102]; *SkarKaz* 637b; Íam íeft człowiekiem tym, co naobficiey pociéch Y rozkolzy zázywam. *CiekPotr* 83.

»rozkosz a (i) pokoy« [szyk 3:2] (5): A kto gi [*sługę*] íefczće łobie/ pomyľli wyprawi Wielką rozkolz a pokoy íficie łobie íprawi *RejJóz* G3; *MurzHist* O2v; Káždy czás w rozkolzy á w pokoiu mály íie zda/ gdyź tám/ iáko piľmo powiáda/ tyľiac lat iáko dzień íeden *RejAp* 61v, 168; *RejZwierc* 132.[*Ponadto w poľczeniach szeregowych 7~r.*]

»rozkosz(y) i (a, abo) pożytek (a. pożytki)« = *utilitas atque voluptas* *Miech* [szyk 5:3] (8): Przeto tu nauka będzie dawana *Philosophiey*, to íeft, mądrofci przyrodzoney ktora nad ínfze nauki rozkolz czyni nie małą y pożytek człowiekowi na íwiece *GlabGad* A5; *MiechGlab* 20; *RejAp* 9; *RejPos* 276; *RejZwierc* Bv, 110v; Ale podobne rozkolzy/ ábo teź ínfze pożytki [*voluptates aut etiam aliae commoditates*] woyną bywáią nábywáne. *ModrzBaz* 107v; Y teraz gđzie náuk niemáľz/ tám żadna ína rzecz w cenie nie íeft/ íedno pożytki/ á rozkolzy *GórnTroas* 4. [*Ponadto w poľczeniach szeregowych 4 r.*]

»(nie) proznowanie (a. prozność), (i, a, ani) rozkosz« [szyk 5:2] (7): *SeklKat* Tv; dzyecyom po vlicach á rynku nye godziło íie przebyegác/ ále wodzono ye ná rolą/ áby pirwíľych lat nye trawili w proznowányu a w yákyey rozkolły/ ále záraz w prace íie wpráwuyác *GliczKsiqz* E5; *BielKron* 258; *BielSpr* b4v; *SkarŻyw* 552; [*król*] áby fię w mądrych y bogoboynych kochał y rády ich vzywał: pochlebítwá fię ítrzegł/ w proznowanie fię y w rozkolzy nie wdawał *SkarKaz*)(2v; O Przyczynách wľzego zľego/ To íeft/ o Proznowaniu/ Rozkolzy/ y znich pochodzącym vboľtwie. *KlonWor* 33. [*Ponadto w poľczeniach szeregowych 4 r.*]

»rozkoszy i przysmaki« (1): Y rádniey łobie obierác vtrapienie z wiernymi Chriťufowymi: niźli Sodomńkie rozkolzy/ y Egipťńkie przyľmáki/ w tym náwiedzionym/ y pomieľzányim Bábilonie *NiemObr* 180.

»radość a (i) rozkosz« [szyk 2:1] (3): racz wyľluchawíľy obrocic wradość a wrozkolz záľobliwe narzekanie náľfe *RejPs* 43v; o rádości y rozkolzy Ierolimńkiey *Leop Is* 66 arg; *RejPos* 139v.[*Ponadto w poľczeniach szeregowych 3 r.*]

»rozkosz i (albo) rozpustność (a. rozpusta)« = *cupiditas et voluptas* *Mqcz* (5): *Mqcz* 219c, 310d; *ModrzBaz* 12; ósm mieśckich fynkow zľzedźzy fię/ zmowili fię ná to/ áby mieľopuľtne dni weľpoľek/ we wľzelákiey rozkolzy y roľpuście/ w pićiu y íadle ítrawili *WerGość* 229; Oni poľtem/

powściągliwością/ bezżeńftwem [...] do mądrości y táiemnic Bozkich przychodzili/ á tyś w rofkołzy y rospułtności ciáłá y świátá wzrołł. *SkarKaz* 43b.

»skarby i rozkoszy« (2): Pan Bog [...] dáleko wiewtżá rádością y wciechą wnąętrzną náfyca y ochładza/ wybránych swoich fercá/ á niżeli gdyby wśyftkiego świátá fkárby y rofkołzy mieli. *WysKaz* 8; *SkarKaz* 550a. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.*]

»(nie) rozkosz, (ani) sława« (3): *RejWiz* 21; O iáko wielka wiárá y miłość Apóstołfka człęká tego. ták wiele opuścić Páńftwá/ rofkołzy/ ławy/ dla Bogá / á iác fię nędze y wzgárdy *SkarŻyw* 478, 308. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 3 r.*]

»słodkość, rozkosz« (1): rybá fię obráca zá ponętą wśędy. Ták ludzkie młode látá záfwe fię vnośá Zá słodkością nielzczyrá/ zá márná rofkołzá. *KlonWor* 55.

»rozkosz i (a) swawola (a. swowoleństwo)« [szyk 2:2] (4): Tym ípofobem y dzyecyę nápiwłfy fię zmłodu fwey woley y rofkołfy/ we wśyftko fię złe vdáwác będye/ á wtym nye łatwie fię hánowác da. *GliczKsiąż* E4v; *RejAp* 152; Zda mi fię byś fię ná tho rozmyślił zá tego márnego żywotá swoiego iżciby miáło omierznać to fwowoleńftwo twoie y ty doczefne rofkołzy twoie. *RejAp* 187; *SkarŻyw* 558. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.*]

»rozkosz i świat« (2): [rodzice dziecię] gdy yełfcze będye w pyeluchách/ vczyć máyá/ tego co by należało ku náuce/ nye tego coby ku rofkołfam á fwyátu *GliczKsiąż* K; Dobrá biorá źli ludzie/ fráncá pfuie ciáło/ Ktore fię zá rofkołzá y świátem vdáło. *KlonWor* 57.

»rozkosz i uciecha« [szyk 1:1] (2): *GórnDworz* Ff8v; Lecz ia niemogąc wytrwác/ wolałám dobieżeć/ Do Práktykarzá prawdy/ íftney fię dowiedzieć. Tam wciechá ozdoba/ y niezliczna rofkołz/ Zdiełá mnie po wźem cíele/ vślyfzawłzy ten głos. *PaxLiz* C3v.

»(i) wczas (a. wczesność), (i, a) rozkosz« [szyk 4:3] (7): [*Mahomet mówił do swego rycerstwa o krześcijanach*] wźak wiecie obyczay thego ludu/ iż iełt/ gnuśny/ mdły/ boiaźliwy/ y ofpály/ proznuiący/ niezwyčáyny/ rofkołzom wczefności przywykły/ bez podufzek nieumieią ípác *BielKron* 255; *BielSpr* 39; Złotá y piędzy ták wiele niemewáli/ iedná wśyftkich potrzeb nietylko do żywności/ ále y do wczáfu y rofkołzy doftátek mieli. *WujJud* A3; *PaprPan* Ee3; *NiemObr* 180; W Polfcze, tá świéta ofobá [tj. *Zygmunt August*] wczepiłá Rofołz, wczás miły, potym z sobá wziełá Wśyftko do niebá *KlonKr* F2v; *PowodPr* 78. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 4 r.*]

»wesele (a. wesołość), (a, i) rozkosz« [szyk 5:3] (8): *RejWiz* 18v; [*Maria Magdalena*] Daná byłá w małżeńfki ftan [...]. Ale rychło z wefela á rofkołzy / tákiefz krotofilámi zwiedzyona/ [...] vcieklá od mężá *BielKron* 144v; *Mącz* 7d, 9d, 507b; *KuczKkat* 140; Ták wśytki wymyłlone męki zá nic łobie mieli: íż nie tylo męźnie ále y zwefelem á rofkołzá ná nię ízli. *SkarŻyw* 130.Cf »z weselem i rozkoszá«. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 6 r.*]

»rozkosz, (albo) zabawa« [szyk 1:1] (2): *GórnDworz* H6v; Muzyká ma moc nád vmyłly ludzkiemi/ y między infzym ćwiczeniém które dzieci miéwály/ kazano im y Muzykę vmieć/ ták wiele dla przyftoynéy rofkołzy/ álbo zabawy/ iáko ínadź wiefcy dla poftánowienia dobrych obyczáiów. *KochWr* 38.

»rozkoszy i (a) zbytki« = *luxus ac epulae* *Modrz* [szyk 2:2] (4): *BibRadz* II 141a marg; *RejPos* 192v; *ModrzBaz* 117v; [*król Walezy*] wielkiem zbitkom y rofkołzam przivtzeni/ owa nienapozitek

ale nawielka łzkoda rzetzi połpolitei bel obran *Paprup* D2.Cf [»prze zbytki i rozkoszy«]. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 3 r.*]

»rozkosz, (a) żądza (a. żadość)« [szyk 2:2] (4): *Mqcz* 192a; Ciąło fię chlubi mlodością/ fwą krałą y też czyrłtwością/ mam dlugi czás ku łtárości/ chcę ielzcze światá vzyć/ w rołkołzy żyć. *ArtKanc* S3v; *SkarKaz* 387b; *GosłCast* 11.

Wyrażenia przyimkowe: »dla rozkoszy« (8): *RejFóz* P6v; *BielKron* 82; Gdiż mlodziencykowie nalzy [...] dla wielkiey rołkołzy lenią fię vczyć *KwiatKsiąż* E4; połtronnych krolełtw człowiek łwemi zábawiony/ niema prágnąc. [...] Zálię przeciwko temu ielł ich wiele/ [...] ktorzi nie dla wielkich łpraw/ ále dla rołkołzy [*voluptatum ... causa*]/ á iákoby dla okázowánia krołowác chcą *ModrzBaz* 107.

~*W połączeniach szeregowych* (3): [*kacerze*] niezgody łieią w Kołłciele międy ludem Bożym/ dla pożytku/ y dla rołkołzy/ y dla chwały próznéy łwéy *OrzQuin* Aa3v; *RejPos* 43; Kryli fię wierni po gorach/ po iálkiniách. ádrudzi przelłrálzeni przyzwaláli [...] drudzi dla rołkołzy/ vrzędow/ pánowánia [...] niezbożnemv onemv Pánu pochlebowáli. *SkarŻyw* 299.

Wyrażenie: »dla rozkoszy łwiata« (1): Iáko łie k temu mieć mamy/ áby nas Pan duchem łwýęym rzádził/ ábychmy łie nie zgorłzyli dla rołkołzy łwiátá złęgo. *LubPs* ee3 marg.~

»z rozkoszy« (4): *RejZwierz* 141v; then zbrodzień nieborak/ chocia miał grzbieth bárzo zrániony/ włzákoż przedłię pomáluczku łzedł/ nie ináčzey/ iedno iáko kiedy owo kto/ przechadza łie z rołkołzy *GórnDworz* P2; *CzechRozm* 223v.

~*Szereg:* »z rozkoszy a dla krotochwile« (1): Ten nieborak z rołkołzy á dla krotochwile/ Iechał łobie pomálu by mu czás łzedł mile. *RejWiz* 126.~

»k(u) rozkoszy« (23): RVłzanie tve á przechadzanie: niechay będzie ku rołkołzy/ vłtawnie łie przechadzay [...] po łefiech/ po gorach/ po polu *FalZioł* V 65; Pirwłzi [...] trunek ielł ku potrzebie, wtory ku lekarłtwu, trzeci ku rołkołzy *GlabGad* Gv; *GliczKsiąż* E8v, Fv, H; *LubPs* M3; włzytki łmyłły náłze przyrodzone/ Ku rołkołzam naywięcey ná włzem łą łtworzone. Abowiem kiedy oko co pięknego widzi/ Kocha łie/ á ná łzpetne pogładáiąc łzydzi. *RejWiz* 21, 114v; [*Krzysztof Kolumb*] prołł Krolá Páná łwego áby mu w thym pomocen był/ co przed łie wziłł/ w dáłkie Kráiny ná morze záiechác/ á zwiedzięć y oględác mieyłcá nieznaioime/ i ku łławie y pożytku pánu łwemu co ofobliwego przywiełł/ áłbo y oznaymić/ co by było ku ofobney rołkołzy iemu y włzemu łwiatu zá wdzięczną nowinę. *BielKron* 440v; *KochCn* B3v.

~*ku rozkoszy czyjej* [= *kto ma*] [*w tym: pron poss* (9), *ai* (1)] (10): *RejPs* 117v; *RejWiz* 148v; Bo iuż to poliędzie częgoby iedno łobye ktho ku káżdey łwey rołkołzy y požádác y powinłzowác chciał *RejAp* 178; [*Pan lud wierny*] iáko wdzięczną winnicę ku rołkołzam łwoim/ vłzczepić á rozmnożyć raczył *RejPos* 58v, 52, 52v marg, 195v, 216v. Nákoniecz iey [*ludzie żywnołci*] y na powietrzu łzukáią/ dziwnemi kłtałty ptaki łápáiąc á łtrzeláiąc ku rołkołzy łwoiey. *RejZwierc* 156. Cf »ku rozkoszy ludzkiej«.

W połączeniu szeregowym (1): to włzyłtko co łwiat má abo łię na nięm toczy ielł człowiekowi abo ku rołlicznęm pożytkum abo ku łci/ abo ku rołkołzy *MurzNT* 103v.

W przeciwstawieniu: »ku potrzebie ... ku rozkoszy« (1): y z ich potu budowáli krolowie pałace y zamki. nie ku potrzebie ále ku zchwale y rołkołzy y podziwieniu łwiátá włzyłtkiego *SkarŻyw* 477.

Wyrażenia: »ku rozkoszy ludzkiej« (1): [Pan] ku rozkoszy ludzkiej uczynił ośobliwe światłości flońce aby dzień ludzkiem obiafniało á miefiąc zgwiazdami / aby wciemney nocy świecił *RejPs* 203.

»ku rozkoszy świata« (1): [Bóg] ząwždy gi [stan małżeński] íprawować á podpomagác raczył: á zwłażczá który fie ni nacż infzego nie ściąga/ iedno ku czći á ku chwale iego. Bo gdzyeby fie też ściągał ku iákíey rozkoszy światá tego/ á ináčzey fie złączał niżli z boiáźnią á s świętą wolą iego/ iuż mnieyfzą pieczę chce mieć o nim *RejPos* 42v.~

»na rozkosz« (2): Luciferá też záfię był przed tym ítworzył ná wyfokołciach niebiełkich/ tákież ná rozkoszy á ná wdzięczną fłużbę łobie *RejPos* 100v.

~*Szereg:* »na rozkosz a na kochanie« (1): A zá tę niewinność żywotá íwego [człowiek] był ná to zgotowan/ iż y w tym był przypodobien ku Pánu íwemu/ iż nigdy vmrzeć nie miał/ á był nieśmiertelnym/ thák go był iedno Pan łobie ítworzył ná rozkosz á ná kochanie fwoie. *RejPos* 100v.~

»prze rozkosz« (1): A nigdy w lepzy frymárk nie tráfiłz/ Gdy čás márny prze rozkoszy [lege: rozkoszy] ítráciłz *RejPos* Bv.

~[*Szereg:* »prze zbytki i rozkoszy«: Mamy przykład ná wielu fławnych Miełciech/ y KRoleftwach/ y Pánftwách: ktore prze zbytki y rozkoszy zginęły/ y ípádły z wyfokołci dołthoieńftwá íwego. *LGranWarszPrzew* 1579/81v.]~

»w rozkoszy« (9): A mam też tu fáfíady nie dáleko fiebye/ Miełzkam z nimi w rozkoszy/ iedno lepzey w niebye. *RejWiz* 66, 115v; Połpołu y mądrość przy mnie zoftáá/ y wżytkich rzeczy ktorych żádály oczy moje nie bronilem im/ ánim fercu zábraniał co fie mu podobáło w rozkoszy wżelkíey *BielKron* 79v. Cf »chować w rozkoszy«.

»z rozkoszą« = *um voluptate Mącz; cum laetitia PolAnt* (15): Y obráł łobie [Bóg] ośobliwy kwiat ípokolenia iákobowego y poftáwił gi ná dziedzictwo náłfe á potym wftápił ná niebo zwielką rozkoszą y zrozmáytem trábieniem. *RejPs* 70v; WSzytek národ ná ziemi miełzkáiący dáwáy chwałę pánu íwemu á [...] zrozkoflá wyfláwiay święte imię iego. *RejPs* 146; *RejWiz* 21 [2 r.], 29v, 179; Abowiem nowy przyiaćiel íełt iáko nowe wino/ á to ktore fię podftárzeie/ potym ie będziefz pił z rozkoszą. *BibRadz Eccli* 9/13; *Mącz* 507b; *GórnDworz* K2v; *RejZwierc* 107v, 227; *BudBib Eccli* 9/13; W šíeroctwie pełnym mocno trway w tym ítanie/ A pułczay ten świat y z rozkoszą tanie. *PudłFr* 47; A nácięży pierwzy kroć we krwi go [tj. miecz] omoczyć/ Z bezrozumną rozkoszą iuż iá będzie toczyć. *GórnTroas* 24.

~*Szereg:* »z weselem i rozkoszą« (1): *SkarKaz* 208b cf *W przen.*~

Personifikacja (19): Bo tu íełt nie dáleko z bárzo dziwną głową/ Náwżem zacna krolowa/ Rozkoszą iá zową. A tám fie około niey wżyłcy zgromádzili/ Co wżytko opułćili by światá záżyli. *RejWiz* 22v; Bo nie wiefz/ páni Rozkofz/ co zá dziwy płodzi/ A iáko tu nędzny świat íwemi fołzki zwodzi. *RejWiz* 33v; Radby mowił nie ma fkim/ lecz wždy iuż nádzyeie Lepżey/ niż mu tułzyli oni dobrodzyeie/ Epikurus z Rozkofzą/ á w fwoim nierządzye Zoftáwili go byli ná wżem w wielkim błędzye. *RejWiz* 46, A6, 25v marg, 26 marg, 26v marg, 28v marg [3 r.] (18); Fortél woźnicá/ chytrość y drapiełtwo konie [...] idzie wżeteczność y zdráda Przy wożie/ y obłudnych rozkoszy grómáda. *KochMRot* Cv.

Iron. (6): *RejWiz* 12; *RejAp* 187; bo wżędy wzory po nim [opiłym człowieku] kędy fie piwo lało/ káchel gliná zálepiony/ ná láwieby mogł rzepy náfiác/ połciel brudna/ izbá żimna á nie vmieciona/

iałtrząb ściány popryłkał/ owa aż sie więc niechce z onych rokofszy od takiego páná. *RejZwierc* 61v
[idem] *WerGość* 236.

Zwroty: »być w rozkoszach« (1): Pátrw w iakiey fą rokofszy pracowni oracze/ Oni sieią pńzenicę á moy [tj. oddany świeckim sprawom] ie kołacze. *BielKom* D6.

»rozkosz mieć« (1): Tu s placzem oglądáycie nędzni tego fwiata milofnicy/ [...] iakotz wielki fmutek ij zalofzt wals fтворzyciel cirpi. Patrzcie tu ludzie rokofśni/ iakątz rokofś miał na tym fwiecie krol niebiefki. *OpecŻyw* 102v.

W przén (33) : GDyżeś sie ty ftał iedynem zbawieniem náffem y obroncą náffem [...] wielkiey rokofsy ftego vzywaią duffe náffe *RejPs* 52v; im dáley tym bárziesy fwyát sie w rokofsz/ y wte máterie/ ktore ku rokofsy drogę fcyelą zámnażał *GliczKsiąż* H2v; fławá rzecz fákoma/ á w rokofszach mdleie *RejZwierc* 11; Bo w rokofszy á w fzczęfciu famy fkaçą nogi *RejZwierc* 40; Bo choćbyś z rokofszami/ ciálu fwiát záfupił/ Nicci potym/ byś dużę/ z iey rokofszy złupił. *RejZwierc* 135v; imitatrix boni voluptas, Cnotę rokofsz náfliáduye. *Mącz* 166a; Satellites voluptatum virtutes, Cnoty fą yákoby drábánci rokofszy. *Mącz* 369b; vfzy/ kthore przywykły melodiey z wiefłzą rokofszą przymuią/ y subthlyniey rozeznác ią mogą/ niż drugiego/ ktory sie w muzice nie ćwiczył: v ktorego dzwięk/ ták iáko przydzie/ thák odeydzie bez fímáku. *GórnDworz* K2v; A iákoż sie tedy nie cífnąc [...] do tey fwiętey łodki iego [...] á nie ináczey iákobyś wfzedł miedzy iákie pyękne kwiecie/ áno co dáley thym cye pięknieyffe wonności á rokofszy záfátaią od niego. *RejPos* 176; *RejZwierc* [213]; *BudBib Os* 9/13; V infzych/ oczy/ z fłóncá rokofsz znáią/ Lecż w moim fercu/ dzień/ trwogi fzykuie. *GrabowSet* H, R; Siłę/ y głádkość/ látá precz odnofzą: A záłość tudziefz w tropy zá rokofszą. *KochFrag* 30; *LatHar* 595; Kto rad widzi fwoie zdrowe ciálu/ y rad w nim miefzka choć w takim nędznym y zgniłym: ftáray fie/ ábyś ná wieki ták zdrowe miał/ y ná wieki w nim z wefelem mogł y rokofszą miefzkác. *SkarKaz* 208b; A ia iákobych nie fłyfzał/ w grobie fie tym fímrodliwym/ w tym ciémnym tárásie/ złych żądz y rokofszy moich/ y w tey śmierci dużze moiey kocham. *SkarKaz* 387b; kto nie teskni do miáfłá onego [*Babilonu*] [...] do ziemie oney gdzie płynie miod y mleko/ y rzekámi fie wfzytkie rokofszy y fkarby wylewáią? *SkarKaz* 550a.

Zwroty: »nasycić rozkoszą« (1): A obiecuie cie podnieśc nád wfzytki wyfokości gor fwiátá tego/ á náfyćcie cie rokofszą y dzyedzichwem przebránych v niego przodkow twoich. *RejPos* 226v.

»pływać (a. opływać) w rozkoszy; rozkoszami opływać; rozkosz płynie« [*szyk zmienny*] (11;1;2): Wefelcie sie z Ieruzálem [...] ráduycie sie fnią z rádością wflyfcy ktorzy płáczecie nád nią/ ábyście záfáli y nápełnili sie od pierfi poćieflenia iego: żebyście doili/ y rokofśami opływáli [*deliciis affluatis*] od wfłelákiey flawy iego. *Leop Is* 66/11; *RejZwierc* 38v; pánowie [...] vpiwfzy sie oną fwowolną fwobodą [...] záfwróciwfzy sobie mozg doftátkiem: pływáiąc/ y ledwo nie topiác sie w rokofszach/ [...] wchodzą w dziwną dumę/ á w dzierzenie o sobie *GórnDworz* Ee4v; Amán Hetman krolá Afwerufá [...] iáko paw pływał w rokofszach fwiátá tego/ á w fálce krolá onego. *RejPos* 127; Czwarte/ obaczáymy/ w iákiey rokofszy á w iákiey nádziei thu vftáwicznie pływa myfl y dużá wiernego Krześciáńfkiego człowieká. *RejPos* 128v, 84v, 128, 244; *HistLan* D3v; Piżmem y mirrhą pachną drogokáné Twé fzáty w fkrzyniách Słoniowych chowáné: Zewfządci rokofsz płynie *KochPs* 67; *SkarŻyw* 573; Stámtąd [tj. ze fwiata] flába rokofsz płynie/ A poćiechá záfraz zginie: Iuż tám nie máfz nic pewného/ Oprócz

piekła przekłętého. *KochMRot* A4; *ActReg* 162; Pokoy [...] wkoło niech buia/ W rofkołzy opływáiąc/ Gáie/ págorki/ rzeki okrywáiąc/ W bełpieczeńłtwie tákowym/ By/ bez broniey wšelákiey/ Káždy wolno łzedł *GrabowSet* T3v.

Przen (17) : *GliczKsiąż* E8v; *GrabowSet* Lv; IA Cnotá [...] Piełzczót żadnych nie vmiem; z rofkołzą przymierza N[ie]bierzę/ y gđziem ia iełt gránic nierozłzerza/ Lotrołstwo *RybGęłli* C2v; lecz tá rofkołz/ á chytra/ co łpráwiałá? Oto iárzmo ciężkié/ złé/ ná włzytkié włóziłá. *GosłCast* 45.

rozkosz czyja [*pron poss*] (4): Swiat mowi [...] Komu ia chcę bez prace dam łwoie rofkołzy/ Kto ná moy čás nie tráfi próżno łie kokołzy *BielKom* D5, B5v; *RejZwierc* 136v; *WisznTr* 23.

cum inf (1): O mądrołci twa rofkołz z ćwicżonym łie báwić *WisznTr* 23.

W przeciwstawieniu: »rozkosz ... žal« (1): [*do zazdrołci*] Mátko niecheći/ zarázo vbogiey Miłółci: z łzkod rofkołz/ žal z łzczęłłcia czuiełz *GrabowSet* E2v.

Zwrot: »rozkosz mieć« (1): Tákież ręce y nogi iáką rofkołz máią/ Kiedy łie więć wdzyćżnego częgo dotykáią. *RejWiz* 21.

Wyrażenie przyimkowe: »z rozkoszą« (1): Vłtá y nos gdy do nich przydzye co wonnego/ Iuż z niemáłą rofkołzą vżywáią tego. *RejWiz* 21.

a) *Osoba ukochana, ulubieniec* (6) : botz on [*Jezus*] iełt żywot moy/ vciecha moia/ rofkołs dułłe moie *OpecŻyw* 159v; *Mulsa mea amantis et blandientis affectus*, Móya [!] rofkołzy/ moyá piełzczko *Mącz* 235a, 500d.

W połączeniu szeregowym (1): Bos ty [*dzieciátko boże*] iełt moia rofkołs/ ij łerdecżná łlodkołtz/ tys iełt moie kochanié/ dułłné ołwiéćenie. *OpecŻyw* 20.

Wyrażenia: »rozkosz ludzka« (1): [*Tytus*] pánowáł ná Cefárlłtwie Rzymłkim [...] łat II/ miełięcy II/ dni XX/ zwáli go rofkołz ludzka/ ábowiem był krotofilny/ łzczodry/ łitołłciwy/ báćżny/ vrodziwy/ łwiebodny *BielKron* 147v.

peryfr. »Febusowa rozkosz« = *wielki poeta* (1): KOCHANOVVSKI iedyny/ nieprzebráne morze łłow y rzecży ołobnych/ Polłki łtefychorze. Phoebułowá rofkołzy/ łiołtr wielovmiętnych Kochánku *KlonŻal* B.

α. *W sferze seksualnej* (18) : A iełli [*kto*] żony cudzey żáda/ tedy nie ná pożytek pátrzy/ ále chućią ku złey rofkołzy páła. *KuczbKat* 345; [*synowica św. Abramiusza*] z onym przekłętym człkiem czyłłtołł łwoie łtráćilá/ [...] Częgo wnetże ćięłżko żáłuiąc/ łamá ná łię gorzko nárzekáłá/ mowiąc: [...] włzytkę przelżłá moie prace żá máłuczżką rofkołz vtráćilám *SkarŻyw* [237], 363.

rozkosz czego (1): Tu z tego miełcá [*Lev* 15/2] rozumieć mamy o káżdym mężu ktory poddan iełt rofkołzam/ á pożądlivołłciám ćiałá łwego/ ktori y łam y ze włzythkiemi łpráwámi łwemi iełt nieczyłty. *BibRadz* I 66a *margin.*

Zwroty: »rozkosz [z kim] spłodzić« = *odbyć stosunek seksualny* (1): Tedy z wielkim gniewem pytáiąc o onę Antoninę [...] mowił: nic nie wátpię zły człecze/ y zdryco moy/ iżeł rofkołz znią zpłodził y zmowił łię znią/ áby twoią żoną byłá. *SkarŻyw* 444.

»rozkoszy używáć (a. zażyć)« [*szyk zmienny*] (4): [*Sara mówi*:] Teraz gdym łię iuż z łtárzálá Pan też moy iełt łtáry/ y dopierkołzbym rofkołzy vżywáć miáłá [*voluptati operam dabo*]? *BibRadz* *Gen*

18/12; *Mącz* 219c, 507b; Bo ácz s przodku rofkoſzy nieco z nim záżyłá/ Ale w rychle kłopotem [!] tego nádtáwiłá. *PudłDydo* A3.

Wyrażenia: »rozkosz cielesna« (4): *SkarŻyw* [237]; Ci też porubftwá y cudzołftwá iáko dobrego wſzytkim pozwaláli/ wſzytko ſzczęście ludzkie w rofkoſzy cíeleſney pokládáiąc *WujNT* 845; Bo w nieczyłtości y rofkoſzách cíeleſnych nikt mądrym być nie może. Co y Pogánie piáli: iż rozkoſz cíeleſna wſzytki zmyłły wnątrzne do ſiebie ciągnie *SkarKazSej* 661a.

»żeńska rozkosz« (1): nie ma być godnym ná Dyakońftwo/ Kápłáńftwo/ y Biſkupſtwo poczytány/ ktory ſię od żeńſkiej rofkoſzy pohámowác nie może. *SkarŻyw* 320.

Szeregi: »rozkosz i kochanie« (1): Iáko [...] gdy kto w bezżeńftwie zoftáie/ gdy wolne rzeczy ſám ſobie zákázuie/ gdy ſobie tę rofkoſz y kochánie odbiera/ ktoregoby bez grzechu záżyć mógł. *SkarKaz* 120b.

»namiętności a rozkosz« (1): prózne namiętności w ſercu á łechcącą rofkoſz w cíele vmorziwſzy: im dáley tym więcey w ſobie wiárę y boiaźń Bożą rozſzerzał [!] *SkarŻyw* 317.

»nieczystość i rozkosz (cielesna)« (2): Prózno kto ma ſobie o mądrość tuſzyć/ ktory ſię P. Bogá nie boi/ á w grzechách leży: á zwłáſzczá w nieczyłtości y rofkoſzy. *SkarKazSej* 661a, 661a.

»rozkosze a pożądlivości« (1): *BibRadz* I 66a *marg of rozkosz czego*.

»rozkosz albo rozpustność« (1): Multi foelicitatem metiuntur voluptate, Wiele ich ſzczęſliwość rofkoſzą álbo rofpułtnoſcią mierzą/ To yeft Zá nawiętſzą ſzczęſliwość pokládáyá/ Roſkoſzy używác. *Mącz* 219c.

Wyrażenie przyimkowe: »dla rozkoszy« (2): Ty wiełz iż nie dla rofkoſzy biorę żonę/ ále dla chuci ku potomftwu *SkarKaz* 421b.

~*Wyrażenie*: »dla małej rozkoszy« (1): Iżánujemy cíalá/ ktore máią iálnąc iáko ſłońce: á dla máłej rofkoſzy/ tákiego y ták wielkiego/ cíalá nie máźmy/ bo krotki grzech/ ále długa zań y wieczna ſromotá. *SkarŻyw* 279.~

β. *To, co czeka człowieka zbawionego: szczęście wieczne, polegające na przebywaniu z Bogiem i świętymi w niebie; niebo* (285) : pan bog [...] anyoly ktorzy uznały ſthworzyczyela ſwego dayącz mu czefzcz y chwałá yako bogu, ty poftauyl w korzech rofkoſzy *PatKaz II* 23v, 23, 32v, 36; *PatKaz III* 128; IAKoſz Cię inaczei mamy rozumiec náſz miły panie iedno iżeſ ty ieft prawdziwa ſciełzka ktora wiedzie na wſłytki rofkoſfy człowieka *RejPs* 113v, 53v, 125, 204v, Ff6v; po czefney ſmiercy mamy mieć wieczny żywoth/ y wieczne radoſcy y wefele/ ktorego a ny [!] oko może cíeleſne oględac/ ány vcho wyfluchać/ ány ſercze może wymiſlić iakie pan Chriſtus ſwym wierzącym rofkoſzy nagotował *SeklKat* R3; *RejKup* ee3; A iż duſzá s tey pracy kiedy ſtąd wynidzye/ Iż proſto zá drugiemi tám w rofkoſzy idzye. *RejWiz* 21v, 105, 194 [2 r.]; *BielKron nlb* 5; *SarnUzn* B5; *RejAp* Cc4v, 86, 97v, 109, 168v (16); rofkoſzy/ ktorą te ſzczęſliwe duſze máią/ co ku widzeniu oney [najwyſzej pięknoſci] do niebá przyſzły/ nikt wypowiedzieć nie vmie. *Górndworz* Mm5; pewnie znaydziełz drogę do onego krolełtwá twego/ tobie zdawná obiecánego/ á z dziwnemi rofkoſzami zgotowanego *RejPos* 69; on [ubogi człowiek] iuż ná wieczne czáły zoftác ma ná takim mieyſcu/ kthorego rofkoſzy żadny ięzyk wymowić áni żadne piłmo wypifác nie może. *RejPos* 162v; [Chryſtus] wzyáwſzy iá [zagubioną owieczkę] ná ony rámioná ſwięte ſwoie/ [...] przyłącza iá do oney ſpołecznoſci wiernych á przebránych

fwoich/ á do oney wdzięczney owczarniey fwoiey. Ktorey rofkoſzy iuż nigdy żadnego końcá nie będzie. *RejPos* 168v; A nákoniec/ [*Pan*] dawſzy mu [*nędznemu człowiekowi*] zálnąć ná czás iáko iákim ímácznym ínem/ íam ízedł gothowác dziwnych á dziwnych rofkoſzy znowu iemu *RejPos* 222, 5v, 7, 128, 169, 186v (17); Rozwala go [*Babilon*] [...] vkrzyżowány Kryſtus Pan [...]. Szczęſliwy: kto to widząc zá czáfu pogody Wynoſi ſię s tych puſtek/ vchodząc przygody. Przenoſząc ſię w Kroleſtwo/ Kryſtá Páná ízliczne Gdzie íą oprocž wátpienia/ rofkoſzy rozliczne. *Grzegſm* Av; á nie dopuſciſz [*Panie*] miłoiſiernemu thwemu oględác nákázenia/ Oznaymięſ mi drogę żywotá/ á obfitoſć weſela ieſt z obliczem thwoim/ po práwicy thwey íą rofkoſzy áż ná wieki. *Grzegſm* 25; *RejZwierc* A3v, 1v, 4v, 126v; *RejPosWstaw* [1102]v; *SkarŻyw* 125, 487; Tu wczás obróć íwé myſli/ á choway íye ná té Nieodmienné/ Synu mój/ rofkoſzy bogaté. Doznałeſ co ſwiát vmié/ y iego kochánié: Lepiéy ná czym waźnieyſzym záładż íwé ítáránié. *KochTr* 22, 26; *WisznTr* 16; Ci/ miedzy ludźmi/ gdy ná ſwiećie żyli/ Iák iuż ítráceni/ wízem wzgárdzeni byli/ Ty [*Panie*] ie przyiawſzy/ w rofkoſzyſ wprowadził *GrabowSet* T2; Ktory [*Pan*] od zmiennych/ miłoiſci fałſzywych/ Odwodząc/ wzywa do rofkoſz prawdziwych *GrabowSet* Xv, K2v; nie będzie żadney ſiły duſze twoiey/ ktoraby íwey poćiechy nie miála: y żadney częſci ciála twego/ ktoreyby rofkoſz vczćiwa/ á mieſcu onemu/ y niebieſkiey wiecznoſci ſłuſząca/ nie vwefelála *LatHar* 681, 599; *SkarKaz* 116b.

rozkosz czego (36): *BierRaj* 21; Abowiem to oſobnego íſzczęćcia człek ktorego ty [*Panie*] iuż wezmieſ ná opiekę fwoię/ á íż íie doſtánié wroſkoſz przybytkow twoich *RejPs* 94; PSalm nieſpóru wtorkowego/ wktorem wyſpiewawa prorok rozmáyte rofkoſſy kroleſtwá niebieſkiego *RejPs* 190v, 39, 125, 125v, 159v, 213v (9); Bo ítánał [*Pan*] po práwey ręce mnye vbožuchnego/ By wyrwał duſę moię z rąk przeſláduyącego/ A w wiodł yą w wdzięczne rofkoſſy zbáwyenia wiecznego. *LubPs* Z2, Nv; Dokłádác ieſzcze Pan raczy y trzeciey obietnicze fwoiey: Íż wnidzye przeſtrono á beſpiecznie broną do miáltá íwiętego onego/ o ktoregochmy rofkoſzach dziwnych niedawno wiele ſłyſzeli. *RejAp* 193v, 185 [2 r.], 187v [2 r.], 188; A ták gdyžeſ iuż ſłyſzał co to zá wiecznera/ y co to ieſt zá goſpodarz/ y iáki ieſt dom iego/ y iákie íą hoyne y obfite rofkoſzy á potráwy god tych íwiętych iego/ y tego domu dziwnego iego: ſłuchayže [...] *RejPos* 159; A tego kroleſtwá iego [*Pana*]/ á tey rofkoſzy iego/ żadnego czáfu áni dokończenie/ iuż nigdy być nie može. *RejPos* 344v, 162v, 168, 179v, 224v, 264 (13); *KuczbKat* 180; *RejZwierc* 162, 177v; Y my twéy wiecznéy dobroći vfamy/ Ze w twym koſćiele wrychle ítánać mamy/ y żywiemy rofkoſzy piękneho Pálcu twego. *KochPs* 92. Cf »rozkosz żywota wiecznego«.

rozkosz czyja [= *kto ma*] [*w tym: pron poss* (28), *G sb i pron* (9), *ai* (7)] (44): *RejPs* 44, 125v, 143v; *LubPs* D2, G2v, Pv; A thu iuż nic trudnego/ nic ímętnego/ á nic teſkliwego nie będzie w oczekawániu tey obiecáney zapláty fwoiey/ á tych dziwnych rofkoſzy fwoich *RejAp* 195, 56, 97v, 124, 168, 180v, 186v; á nędzny człowiek/ ktoremu to było obiecano/ íż miał przyſć w towarzýſtwo ich [*dworzan dworu niebieſkiego*]/ á w ony rofkoſzy ich/ áby íie byłá ieſzcze owízem więćſza chwałá onemu Pánu niebyeſkiemu ich działá/ ktorego íie oni nigdj nápatrzyć áni mu íie nárádowác mogli *RejPos* 18v; ízeſcie wy íą wieczne kroleſtwo moie [...] A ia wam idę ípráwowác wſzytkich rofkoſzy wálznych. *RejPos* 131; [*Pan*] íam powiedác raczył/ íżby temu to człowiekowi nic po wſzytkim nie było/ by teſz y wſzytkiego íwiátá ofiádłoiſci ſobie pozýfkał/ ieſliby duſzę íwą poſtál ná zátroczenie/ á

oftradał onych rofkołszy fwoich/ ktorzych mu obiecał s łobą wżywác ná wieki wieczne. *RejPos* 216v, 19, 27, 30v, 160v, 169 (20); *RejZwierc* 115v, 127, 175v; *KochPs* 51.

rozkosz czyja [= kto daje] [w tym: ai (4), G sb (3), pron poss (1)] (8): S łtrumyenyá rofkołszy twych włfytki ták nápoifz/ Bo łtudnice żywotá łam ty nam przyłtroifz *LubPs* I4v. Cf »rozkosz boska«.

W połączeniach szeregowych (20): *RejPs* 220v; A krotko mowiac takowe radołcy/ wełfela/ y rofkołzi/ niemoże luczki rozum ogarnác iakie pan Bog zgotował wierzącym wżywocie wiecznym. *SeklKat* R4; *RejAp* 60v, 88v; A po łmierci fwoiey tám być gđzye on iełt/ á oglądác y połieść połpołu z nim thy hoyne á nieprzebráne tám bogáctwá y łkárby iego/ á nigdy nie wyłlawione ty dziwne á rozliczne rofkołszy iego. *RejPos* 292v; [opowiada Pan] káždemu wiernemu łwemu [...] z iákimi rofkołzám/ rádołciám/ błogołławieńłtwy/ tám oczekawa thákiego káždego wiernego łługi fwoiego. *RejPos* 344v, 159, 168, 175v, 263, 264 (12); *SkarKaz* 122b, 245a, 637b.

W przeciwstawieniach: »rozkosz ... męki wieczne (2), nędza (2), frasunek, pomsta, troska, więzienie« (8): To pienie wyłławia dobrodzieyłtwo á łpráwiedliwołc páńłká/ z ktorey dobrzy wżywáiá wielkich rofkołszy á zli pomłty y wielkicy niełáłki. *RejPs* 53; kto pilen woley iego/ łmierci nigdy nie ogláda ná wieki: gđyz temu będzie rozumiał/ [...] iz thá iego doczełna łmierc będzie mu łie zdála nie ináczey iedno iáko wdzięczny łen/ gđyz iá piłmo zowie iz iełt przeniełwienie z nędze do rofkołszy *RejPos* 84v, 110, 201; *GrzegłSm* A2; Tám trołki mieyłcá niewdzięczne nie máia/ Ale rofkołszy wieczne przebywáiá *KochPs* 35; Y ty y pan twoy Dyabeł pod nogámiełcie moimi: á zátym zwycięłstwem ná rofkołszy wieczne tego/ ktory mię zleczył poydę: á ty z twoim Czarłtem ná wieczne więzienie y potępienie oddány będziełz. *SkarŻyw* 152; *SkarKaz* 7a.

W porównaniu (1): Nędzá náłzá przeleciála iáko łtrzała/ y ptak ná powietrzu/ łłádu iey żadnego y znáku nie máłz: á rofkołszy iáko morze nie przebráne trwáiá. *SkarKaz* 639b.

Fraza: »jaka to będzie rozkosz [cum inf]« (1): O iákaż tho będzie rofkołz łtác w tych okrutnych łtráchoch przy Pánu łwoim/ chodzić z nim po obłocech/ zákwithnac iáko łłońce/ widzieć włzytki rádołci łwoie *RejPos* 7.

Zwroty: »być (a. przebywác) w rozkoszy (rozkoszach)« [szyk zmienny] (6): A tego miáłtá ktho chce dożrzeć álbo ie oglédác/ álbo w nim w rofkołzach przebywác/ mułi [...] wyłtępic z myłłami łwemi ná gorę/ opułciwłzy ty márne á łprołne niłkołci łwiátá tego. *RejAp* 181v; Nie płácźze teź ná zezłóć onego powinowátego łwoiego/ [...] nie vmárł ále zálná w łálce łwiętey iego [...] á iżeł łie tu náłłuchał w iákicy opiece á w iákicy rofkołszy iełt táki káždy wierny iego *RejPos* 356, 128 marg, 222v; Tákżeć y ci ktorzy tu w Pánu vmieráiá/ A Duchy łwe w moc Bogu/ wiernie oddawáiá. Tym porzátkiem [!] (nie inák) w tych rofkołzách będą/ Po łwoim zmartwychwłtáníu/ gđy w niebie zásiędą *GrzegłSm* A2; *RejZwierc* 179v.

»rozkosz(y) używác (a. pożywác, a. zażywác)« [szyk zmienny] (32): *BierRaj* 21; Obezrzy przeto tełáz łyna twégo wcielonego/ ogládáy iij iám tobie to łpráwil [...] abys nad anioly włfytki powyłłona/ a kroluiátz pożywála połpołu łemną niebieskich rofkołszy ij wełela *OpecŻyw* 185v; uybrał myá bog włzechmocny matká łyna łwego [...] y tak myá choual wtayemnychach bołtwa łwego [...] y pozyualam othuyekow uyecznych rofkołszy bołtwa *PatKaz II* 36, 29v, 47; *RejPs* 53, 156v; A włzakoź nam iuź włzytko przepułcił łaskawie [...] Y vkazał káždemu rozliczne pozytki Ktorzych tam

z nim vżywać mamy z rofkołzami *RejJóz* P4v, P8v; *KromRozm II* r4, o3v; *LubPs* D2, R5v; *RejAp* 60v, 168, 186v; A potym nas przyprowadzi do wiecznego krolestwa ivoiego/ gdzye iuz z nami wiecznie rofkołzy ivoich vżywać będye *RejPos* 220v, 169, 207, 332v, 355; Ná świecie ćierpieć/ w niebie rofkołzy vżywać będziemy. *KuczKat* 390 *marg*; Ale mnie prostakowi pewnieby lie zdáło/ Iż lie temu ná gorze wżytko lepiej sftáło/ Bo tám zázwdy rofkołzy dziwnych vżywáią/ A ci zálie nadolni płáczácz nárzekáią. *RejZwierc* 270v, 127, 152v, 175v; A kiedy oštáteczny dzień przydzie zmartwychwftánia poſpolitego/ tedy znowu duſzę twoię zláczy z tym ciálem twoim ſmiertelnym/ y tákże thy ná cíele y ná duſzy twoiey/ wieczne weſele czuć/ y rofkołzy bez wżelákiego ſmutku vżywać będyeſz. *KarnNap* E3; *KochPs* 92; [*na mękach św. Teofil widząc jabłka i róże rajskie*] to ieſt/ podobieńſtwo nieiakie/ y cień rofkołzy onych/ ktorych Święci vżywáią po ſmierci [...] ták bárzo wzruſzony był/ iſz mu żadne męki onego weſela y nádzieie po ſmierci wydrzeć niemogły *SkarŻyw* 127, 13; *NiemObr* 180; (*nagł*) Władyſław Herman (-) [...] Synowi ſwemu Rycerſkie zabawy Zleciwſzy: Rzeczypoſpolitey ſpráwy Poſtánowiwſzy: z woley Bogá ſwego, Rozláczywſzy ſię z nędzą ſwiátá tego. Roſkołz zázywa wiecznie trwálych w niebie *KlonKr* B3v.

Wyrażenia: »rozkosz boska, boſtwa, Jehowy« [*szyk 6:1*] (4:2:1): [*Matka Boska*] od vyekow wprzeſrzenyu (y ſerczu) troycze nayblogoſlawnyeyſzey przebywała rofkołzy boſthwa (z wyecznoſzczy) pozyvayácz *PatKaz II* 47, 24v, 28, 29v, 36; Iedney (rzeczy) žádałem v Jehowy/ tey ſzukáć będe/ ábych mieſzkał w domu Jehowy po wżytkie dni żywotá mego/ ábych ſię nápatrzył rofkołzy Jehowy [*pulchritudinem Domini*] *BudBib Ps* 26/4; Iuz nie będą więcey lácznieć/ goráć, prágnienia ćierpieć/ przyidá k ſtudnicom wod żywych/ á Boſkich rofkołzy pełnych. *ArtKanc* T19.

»rozkosz cielestna« [*szyk 1:1*] (2): [*błędzili ci*] ktorzy dżyerżeli/ iż ludzye dobrzy á bogu przyyemni/ po zmartwychwftányu w nyebye yedzác y piyác cyeleſtnych rofkołſy vżywać będą *KromRozm II* o3v, r4.

»rozkosz niebieska« [*szyk 5:4*] (9): *OpecŻyw* 185v; *RejAp* 185, 193v, Cc4v, Ff4v; *GrzegŚm* 41; á potym wezmę was do ſiebie z ciálem y z duſzą/ ná niewidome ony niebieſkie rofkołzy *SkarŻyw* 260; *LatHar* 259; Bo ieſli ray grzechámi zámkniony ieſt/ dáleko więcey niebieſkie/ gdzie ná Páná Bogá pátrzą/ rofkołzy/ poty zámknione były/ poki ich Zbáwiciel náſz [...] nie otworzył *SkarKaz* 119b.

»nieskończone rozkoszy« (2): Apoſtoł dokláda widzenia ſwego o tych nieſkończonych rofkołzách wieku przyſzłego á krolestwá Páńſkiego. *RejAp* 187v; *RejPos* 223.

»niewymowne (a. niewymowione) rozkoszy« (4): bo dár boſkiego widzenia/ przychodzi z wiary/ ktorym darem obdarzon będzie rozum/ gdy boga pozná/ poznawſy ogladá wielkie a niewymowne rofkołſy. *OpecŻyw* 187; *RejAp* 189; *RejPos* 355; Kryſtus zázwdze iednę rzecz obiecował wiernym ſwym/ [...] to ieſt ono weſole/ á chwálebne zmartwychwftanie/ y żywot on wieczny/ niewymownymi rofkołzámí nápełniony *GrzegŚm* 39.

»okwita (a. obfite) rozkosz(y); rozkoszy okwitość« [*szyk 3:1*] (3:1): Widze Niebieſke radóczy Wſſech rofkołſy okwitoſczy Sktorych rychło mam ſtraczon [*lege: stracon*] być *RejKup* cc7; *RejPos* 159; *BiałKat* 156; Iáko Pellikan oćiec dawſzy ſerce z ſiebie/ Odſzedł cię tu/ ſam przyiął być z przodkámí w Niebie. Z przodkámí á Kxiáżęty/ w ſzerokich Niebieſkich Kroleſtwách/ y rofkołzách okwitych Anielfkich. *KołakCath* C2.

»rajska rozkosz; raj rozkoszy« [szyk 10:2] (7;5): Ale dla tego ábyfmy dobrze fspokoyne á w boiázni żyli/ zoftáwił Bog piekło y rofkofz Ráyfką ludzyem po śmierci *BielKron* 118v, 260v; *RejPos* 53; To wiára moiá/ iłz mię wprowadzi Pan moy do łóznice czyftey fwoiey/ y Ráiu rofkofzy fwoich. *SkarŻyw* 125, 121, 125 [2 r.], 260, 312; *LatHar* 291; *WysKaz* 34; kto fię zá námi do Bogá przyczyni/ iefli ták zgrzełzym? żadne ofiáry Bogá nam nie vbłagáią/ prožno kápłani [...] będą wzywác Anyołow pokoiu/ áby nam otworzyli wrotá rayfkiey rofkofzy. *SkarKaz* 382b.

»święte rozkoszy« (1): O wielki wftyd á wielkie zápalenie muśi być/ kto tám przydzye do tych thák fwiętych rofkofzy/ á nie ma żadney godności áni ochędogi s łobą. *RejPos* 193.

»wieczne(-a), żywota wiecznego, [wiecznotrwale] rozkosz(y)« [szyk 38:12] (50): *PatKaz II* 36; A tu fie flufznie cyelzyć máią zwłáfczá wierni/ iłz po tey doczelney nędzy máią pewnie z martwychwftác ku rofkofzam żywotá wiecznego. *LubPs* Nv; Pan ftrzeże wftytkich przychodniow/ šírotki tełz y wdowy/ On káždemu ku ráunku záwždy ták iefł gotowy/ Iłz ie przyymie k fwey obronie y ku wieczney rofkofzy *LubPs* ff2, V4, ee2v, ee3v, ff2 *marg*; O niełzczęfni nędznicy/ co iedno pátrzymy/ W zyemię iáko bydlétá/ á nic nie pomniemy/ Onych wiecznych rofkofzy *RejWiz* 193v, 43v, 157v; *RejAp* 88v, 186v, 188v, 189v [2 r.]; Sroga to rzecz záprawde/ kto to v fiebie lekce wáży/ iłz dla oto tych krothkotrwáiączych rzeczy/ tráci łobie wieczne á wdzięczne rofkofzy fwoie. *RejPos* 7; tá drogá ktorą nam vkázuie ten wfzechmocny Pan á zbáwiciel náłz zá łobą [...] iáko iefł wefoła/ á iáko iefł wżemi bogáctwy á wiecznymi rofkofzámi nápełniona *RejPos* 173v, 23, 39v, 52v, 54v, 57v (19); *RejZwierc* 115v; Ty do żywotá drogę vkázuiefł [...] Wiecznych rofkofzy płyną żywé zdroie Przez ręce twoie. *KochPs* 21, 35; *SkarŻyw* 13, 127, 152, 207; W Niebie łzczyré rofkofzy/ á do tego wieczné: Od wfzelákiéy przekázy wolné/ y bełpieczne. *KochTr* 22; *NiemObr* 180; ZYwot mię był vmorzył/ śmierć mię ożywiłá/ Y wiecznych mię rofkofzy niechcąc nábáwiłá. *KochMRot* B4; *ArtKanc* E7; Dżiś nas w tych krolách do Syná fwego y tego co z niebá przyniołł przyzwác raczył: iáko gości do domu fwego/ ná wielką vczte/ y ony rofkofzy wieczne y krolełtwo fwoie. *SkarKaz* 517a, 7a, 123a, 205a, 551b; [Lecz oná/ iáko Bog chce/ wiecznym fnem záłnęłá/ Y bez ohyby cnoty fwey iuž záplátę wzięłá W rofkofzách wiecznotrwálych *GrochPlankty* A4].

Szeregi: »rozkoszy i bogactwa« [szyk 1:1] (2): A iefłcže ktemu obiecałci thákie rofkofzy y tákie bogáctwá/ s ktoremi żadne rofkofzy fwiátá tego nigdy zárownác niemogą. *RejPos* 19, 173v.

»dostatek i rozkosz« (2): *RejWiz* 105; O krolełtwo niebiekie/ krolełtwo wiekiem nieokrełzone/ krolełtwo łzczęśliwe/ krolełtwo fspokoyne/ bełpieczne/ trwałe/ y wfzelki doftátek y rofkofz máiące. *LatHar* 597.

»pociecha a (i) rozkosz« [szyk 4:3] (7): ci [wierni] pofiędą krolełtwo niebiekie/ á zaplátá/ rofkofz/ á pociechá ich nigdy im nie zginie *RejPos* 267, 68v, 85, 167, 277; Co ná dobrého przypádnie. Zywot wieczny w drogim niebie/ Chowa mu Pan Bóg v fiebie/ Pełen póciech rozmaitych Y rofkofzy známienitych. *KochMRot* A3; *LatHar* 599.

»radości a (i) rozkoszy« [szyk 8:4] (12): Oto flýłzyłz iłz [wierni] odpoczywáią w rádołciach á w rofkofzách fwoich. *RejAp* 124, 97v; A niewiernik á złoczyńcá iuž tu iefłcže zá żywotá fwego iefł odłádzon od tych rádołci á od tych wiecznych rofkofzy iego *RejPos* 292v; oni iuž thám w ręku á w opáthrzności Páńfkiey łá/ á nie dotknie fie ich żadna rzecz záłofna/ á iłz iuž w rofkofzy á w wielkiey

radości poznali y obaczyli ony niezmiarzone pociechy swoje *RejPos* 355v, 116, 135v, 179v, 183v, 207; *RejZwierc* 167, 177; O niebo iakoś łzerokie/ iako mocno zbudowane/ odmiány w tobie nie máfz/ domem iesteś radości y rokołfzy nieuśtáiacey. *SkarKaz* 245a.

»uciecha i rozkosz« (1): Domieści cię okrom tego/ Krol wieczney chwały/ mieścá wielce wefołego/ przełtronego/ wšelką vciechą y rokołfzą opływáiacego *LatHar* 681.

»rozkosz (i, a) wesele« [szyk 3:1] (4): *OpecŻyw* 185v; *RejPos* 169, 324v; Krotki ten wiek światá tego/ ktory tráćim/ y mále ty męki ktore ćierpim/ do wielkiego nas wefela/ y nie przeżytych rokołfzy przywiodá. *SkarŻyw* 63.

Wyrażenia przyimkowe: »prze rozkosz [czego]« (1): Iuż częłto miałá záchwycenia w duchu/ prze rokołfz przyłzłej chwały. *SkarŻyw* 582.

»w rozkoszach« (2): miły panie [...] racz nas miłofciwie przywiełc wšołeczności na ony wiekuyłte pałtwiska gdzie bychmy wroskołfch vzywali przy tobie panu łwoiem wiecznych czałow łwych *RejPs* 113v; *RejAp* 184.

W przén (8) : *LubPs* I4v; [św. *Maryja z Egniej*] Wyłzłá z ciáłá roku Páńkiego 1213. żyłá trzydzieści y łześć lat/ y połzłá ná lepłzy żywot: gdzie iest żywot bez śmierci/ dzień bez nocy/ radość bez łmutku [...] gdzie rzeki płyná rokołfzy wšelákiey *SkarŻyw* 584; O Pánie IEzu Chryłte/ prawdziwa wolności Anyelka/ y ráiu rokołfzy/ wšpomni [...] *LatHar* 291.

Zwrot: »rozkoszami, w rozkoszy (a. rozkoszach) (o)pływać; rozkoszą opływający« [szyk zmienny] (2:2;1): *LubPs* P4v; A thu iuż nád tobá żadna moc/ żadne niebełpieczeńłtwo mocy mieć nie może/ tylko cie opánuie łámo łzczyre krolełtwo á moc Pána twoiego. Rozmyłłze łobie w iákiey tu rokołfzy pływáć będziefz *RejPos* 130; [święci twoi] płáćzem łię tu częłtym/ zá łwoie y zá cudze grzechy trudźili/ y łzámí zálewáli: áteraz nieogárnionemi póćiechámí y rokołfzámí opływáiá *LatHar* 599, 41, 681.

γ. *O raju jako miejscu pobytu pierwszych rodziców* (12) : [*Pan Bóg*] Połtánowił Ray mieyłce rokołfzy miedzy rzekámí przyrodzonemi/ [...] do ktorego napirwey Adámá pirwłzego człowieká przyniołł/ áby [...] w błogolławiełłtwie ná zyemi przebywał *BielKron* 1v, 466; *SkarŻyw* 259.

rozkosz czego (2): Vczynił mu [*Pan Adamowi*] ktemu mieyłce rokołfzne/ kthorego rokołfzy żadne piłmo wypiláć nie mogłó/ [...] ktore byłó przezwano Ráiem łwiátá tego. *RejPos* 100v, 100v.

Wyrażenie: »rajska rozkosz; raj rozkoszy« (4;3): *PatKaz II* 33, 25; *BielKron* 2; *RejPos* 337v; *SkarŻyw* 260; Adam poki pilnowáł przykazánia Bóžego w Ráyłkich rokołfzách miełzkał *KołakSzczęłł* C2v; Połtánowił Pan przed Ráiem rokołfzy/ Cherubiná y płomieniłty miecz [...] dla łtrzeżenia drogi drzewá żywotá. *WysKaz* 33.

b. *O Bogu* [czyja: w tym: *pron poss* (11), *G pron* (4)] (15) : Gdyż wam tho y przez Proroká Bog Ociec przepowiedziáł: Iż mi was opánowáć dáł/ á iżełcie wy łá wieczne krolełtwo moie/ á s łyny człowieczými włzytki rokołfzy moie. *RejPos* 131, 7.

Fraza: »rozkosz jest (a. będzie, a. bywa) [cum inf]« [w tym: z *elipsą czasownika „być”* (1)] (8): Aboczyem łam łyn bozy mouy rokołfzy moye łá przebyuacz wczyłtey dułły *PatKaz II* 36v, 47v; A trzy obrázy łá troy rodzaj ludzki ná tym łwiećie/ w ktorym łie Bog kocha/ wedle piłmá onego/ Rołkołfzy me łá być z łyny ludzkiemi. *HistRzym* 3v, 108v; *RejPos* 139v; *LatHar* 205, 288; á w łwięćéy

czyłtości Kochaycie lię/ [...] gdyż w takiéy ważności Iełt v Bogá/ á w czyłtych fercách przemiefzkiwa/ Y z takimi ludźmi żyć/ iego rołkołz bywa. *SiebRozmyśl* Mv.

Zwrot: »[w kim] mieć rozkosz« (1): y ten głos tak zábrzmiał: (To ielt namilfzy Syn moy w ktorým mi lię vpodobáło/ tego fluchaycie.) [...] nie czyniony/ áni łtworzony/ ále rodzony/ w ktorým mam wřzytko kochánie y rołkołzy moie. *SkarKaz* 117b.

Szereg: »rozkosz a (i) kochanie« [*szyk* 3:2] (5): niewinność á ferce czyłte/ ielt wřzytko kochánie iego á rołkołzy iego [*Boga*] *RejPos* 27v; GDy iuż tá wdzięczna winnicá narodu ludzkiego/ [...] od Pána náłzego/ tak vřzczepiona á rozmnożona byłá/ w ktorey on iuż był wřzytki rołkołzy łwoie y wřzytko kochánie łwoie położyć raczył [...] *RejPos* 59v, 101, 232; *SkarKaz* 117b.

c. O zwierzętach (12) : Liłzká rzeczé [*do ośła*] [...] iefli zemną poydziełz: Dowiodę cię k takiéy páłtwie/ Gdzie łá rołkołzy rożliczne. *BierEz* Q2v; *RejRozm* 391; iáko po tey Lipye/ Pczółeczki latáią/ Bęcząc łobye/ w rołkołzy/ miód s kwiatkow zbieráią. *RejZwierz* 130v, 120; *RejAp* 200.

rozkosz z czego (1): [*dla człowieka*] ktory łie w muzice nie ćwiczył [...] dzwięk/ tak iáko przydzie/ thák odeydzie bez łmáku. Acżkolwiek y źwirzethá/ czuiá rołkołz z muzyki. *GórnDworz* K2v.

rozkosz czyja [*pron poss*] (2): y zwierzeta pokryte rołkołkami łwemi wołáią wyznawáiąc dobrodziełtwá twoie. *RejPs* 94v; *RejZwierc* 132.

Zwroty: »doznać rozkoszy« (1): Widziłz iż y źwirzátko iteż [!] ptałzek káždy/ Doznawřzy tey rołkołzy vżywa iey závždy. *RejWiz* 58.

»rozkosz mieć« (1): (*nagł*) Pułte polá. (-) Załz lepiej iż tám dármó požary goráią/ Wilcy wyiá/ á Sárný wielką rołkołz máią. *RejZwierc* 247v.

»używać rozkoszy« (2): *RejWiz* 58; Bo też źwirzeta vżywáią onych wdzięcznych rołkołzy łwoich łkacząc łobie po zielonych trawkach *RejZwierc* 132.

Szereg: »ochędostwa a rozkoszy« (1): [*Bóg*] bydlętom y źwirzętom łpráwić raczył takie ochędostwá á takie rołkołzy/ ktore tu poruczył pod moc człówekowi łmiertelnemu *RejPos* 341.

Przen (1) : tá nielláchetna łzaráńcza [*tj. wywrotnicy prawdy Pańskieij*] [...] będzieć też buiáłá/ będzieć też łkakáłá do czáfu ná they cudzey trawie/ aleć to nie wieczne rołkołzy iey będa/ bo przydą czáfy [...] iż [...] pogináć á zátrácona być mułi. *RejAp* 78v.

Cf [**NIEROZKOSZ**], ROZKOSZNOĆ, **ROZKOSZNOŚĆ**